

Gospa Sinjska

GLASILO SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE

GODIŠTE XLIII. USKRS, 2016. BROJ 1

Sretan Uskrs!

SADRŽAJ

Krist uskrsnu, dođite i vidite! 3

GOSPE SINJSKA, MAJKO BLAGA 4

Hodočasnici iz Rima Gospi Sinjskoj 5

Blagoslov postaja Križnoga puta na Starom gradu 9

Slavlje bl. Alojzija Stepinca 14

Ljetopis Svetišta i Župe 17

Zlatna Gospina krunica (II.) 27

Pošli su u Nebesku domovinu 28

- † fra Petar Bezina 28
- † Fra Mile Čirko 29
- † Fra Petar Vučemilo 30

Nove knjige 30

Bogoslužje Velikoga tjedna u Svetištu Gospe Sinjske 31

Glasnik „Gospa Sinjska”, Glasilo Svetišta i Župe Gospe Sinjske
Izlazi povremeno s dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara

Izdavač: Franjevački samostan Sinj
Fratarski prolaz 4, 21 230 Sinj
Tel. 021/707 010 ili 825 019 - Fax: 021/ 707 020
www.gospa-sinjska.hr
e-mail: gospa.sinjska.svetiste@gmail.com

Glavni i odgovorni urednik: fra Petar Klapež

Uredništvo: fra Ante Bilokapić, fra Dujo Jukić, fra Gabrijel Jurišić, fra Petar Klapež, fra Antonio Mravak i fra Blaž Toplak

Naslovnica: Milosrdni Isus sv. Faustine Kowalske

Posljednja stranica omota: Otvaranje „Vrata milosrđa“ crkve Gospe Sinjske″, 20. XII. 2015.

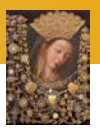
Grafičko oblikovanje: Silvio Družeić

Tisak: Jafra-print d.o.o., Solin

Žiro račun: Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja - Franjevački samostan Sinj
2330003-1100061215 - Splitska Banka - Sinj

Devizni račun: 34400-620-21-7031-1035142 - Splitska Banka - Sinj

Cijena: 10 kn

GOSPA SINJSKA

GLASILO SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE

Godište XLIII. Uskrs, 2016. Broj 1

KRIST USKRSNU, DOĐITE I VIDITE!

Dragi štovatelji Čudotvorne Gospe Sinjske!

Dok nas ispunja radost Gospodinova uskrsnuća u kojem sudjelujemo slaveći ovu godišnju proslavu u jubilarnoj godini Milosrđa Gospodnjega i u proslavi 300. obljetnice krunjenja slike Čudotvorne Gospe Sinjske i u ušima nam odzvanja svjedočanstvo Božje riječi o događaju koji se zbio u uskrsno jutro na Kristovu grobu.

Poslije Velikog Petka nije lako biti otvoren Isusu. Prihvatiti život Uskrsloga i njegovu prisutnost među nama nije nešto samo po sebi razumljivo. Evanđelje nam omogućuje vidjeti razne reakcije: Marije Magdalene, uplašenih učenika, sumnju apostola Tome i dvojice učenika iz Emausa. Dobro je suočiti se s njima. Marija Magdalena plače, vidi ga, ali ga ne prepoznaje, postaje svjesna da je to Isus tek kada ju on pozove po imenu. Učenici iz Emausa, potišteni i obuzeti osjećajima poraza, susreli su se s Isusom tek kada su dopustili da im se na putu pridruži tajanstveni putnik. Toma postavlja uvjet za vjeru, traži očevidnost, traži da dotakne rane. Tražili su među mrtvima onoga koji je živ i sâm Gospodin ih vodi na pravi put. A što ja činim? Koji pravac slijedim da susretnem živoga Krista? On će nam uvijek biti blizu da nas izvede na pravi put, ako smo krenuli krivim pravcem.

Isus raspeti je uskrsnuo! Taj je događaj temelj naše vjere i nade. Da Krist nije uskrsnuo, kršćanstvo bi izgubilo svoj pravi smisao i vrijednost; sveukupno bi poslanje Crkve izgubilo svoju vrijednost i svoj smisao, jer se u tome krije njegovo trajno ishodište. Poruka koju kršćani nose u svijet je ova: Isus, utjelovljena ljubav, umro je na križu za naše grijehe, ali Bog Otac ga je uskrisio i učinio Gospodarom života i smrti. U Isusu ljubav je izborila pobjedu nad mržnjom, dobro nad zlom, istina nad laži, milosrđe nad očajem, život nad smrću. To je vrhunac evanđelja, to je radosna vijest u pravom smislu riječi.

Zbog toga nas Crkva na Uskrs posebno poziva: „Dođite i vidite!“ U svakoj ljudskoj situaciji, označenoj krhkošću, grijehom i smrću, radosna vijest nije tek puka riječ, već je svjedočanstvo bezuvjetne i vjerne ljubavi. To znači izaći iz sebe i izaći ususret drugome, biti blizu onome koji je ranjen životom i dijeliti svoja dobra s onim kojem nedostaje i ono najpotrebnije, ostati uz onoga koji je bolestan, ili star, ili isključen... „Dođite i vidite!“ Ljubav je jača, ljubav daje život, na tlu ljubavi i u pustinji procvjeta nada!

„Što tražite Živoga među mrtvima?“ kaže Isus uplašenim ženama (Lk 24, 5). To nam pitanje pomaže pobijediti napast da gledamo unatrag, na ono što je bilo jučer, i tjera nas naprijed prema budućnosti. Isus nije u grobu. On je Uskrsli! On je Živi, Onaj koji uvijek obnavlja svoje tijelo koje je Crkva i pomaže joj ići putem koji vodi njemu. „Jučer“ je Isusov grob i grob Crkve, grob istine i pravednosti, a „danas“ je trajno uskrsnuće prema kojem nas vodi Duh Sveti, dajući nam punu slobodu.

Početak Crkve vezan je uz onaj duhovski proglas istine koju je apostol Petar ovako formulirao: „Bog uskrisi Isusa od mrtvih. Mi smo tomu svjedoci!“ (Dj 2, 32). Kršćanstvo živi od te istine i već dvije tisuće godina navješćuje svima činjenicu praznoga groba, kao i ono što su apostoli nakon toga čuli, vidjeli i doživjeli. Oni su bili povlašteni svjedoci toga povijesnog i nadpovijesnog događaja. Uskrsnuli Gospodin, naime, s njima razgovara, tješi ih, povjerava im poslanje i šalje ih „neka idu i propovijedaju evanđelje svemu stvorenju“ (Mk 16, 15). On, međutim, ne dokida bol, patnju i smrt, već im daje novo značenje. Bol se pretvara u radost, poraz umiranja u pobjedu uskrsnuća, a smrt u život.

Zbog toga i pjevamo s uskrsnom vjerom i zanosom: „Znamo da si doistine uskrsnuo, Božji Sine!“

Slijedeći Isusa Krista uskrsnuloga i mi ljudi postajemo pobjednici nad svakim zlom. Stoga smo mi kršćani ljudi nade pa i kad se čini da, poput Abrahama, ustrajemo „u nadi protiv svake nade“ (Rim 4,18). I u sadašnjem hrvatskom trenutku kad Domovina proživljava svoju raspetost u ovim kriznim vremenima, mi smo nositelji nade. I premda je u svijetu na djelu velika nepravda, koju Bogu vapije, mi ne prihvaćamo da je dobro pobijeđeno i da nema nade. I ja želim sa svima koji vjeruju i sa svim ljudima dobre volje biti nositelj nade i radosti Kristova uskrsnuća. Želim svima koji žele čuti doviknuti riječ Krista uskrsnuloga: „Ne bojte se“ (Mt 28,10). Zahvalni za Kristovo uskrsnuće, obdareni nadom života koji ne umire, budimo i mi graditelji novoga svijeta, da u našoj Domovini bude bolji, ljepši i radosniji dom za sve ljude.

Prikupljajmo brižno činjenice i budimo pozorni na tragove koje nam Bog, milosrsdni Otac, ostavi uskrsnućem svoga Sina. Budimo ljudi snažne želje za istinom, odvažni suočiti se s činjenicama koje vidimo, kadri zaviriti u Kristov otvoreni grob i vlastito srce, da bismo povjerovali poput učenika, te odvažno širili radost uskrsnuća, tj. onaj Kristov miomiris koji se širio na uskrsnu jutro iz njegova prazna groba.

Krist uskrsnu, dođite i vidite!

Svim štovateljima Čudotvorne Gospe Sinjske sretan i blagoslovljen Uskrs i ulazak u Njegovo vrijeme, korak u Njegovu i našu slavu!

Sretan Uskrs svima! Aleluja!

Fra Petar Klapež

GOSPE SINJSKA, MAJKO BLAGA

Gospe Sinjska, Majko blaga,
pogled mili na nas svrni,
a sve koji pomoć traže
Božjom milošću ogrni!

Srca sviju štono k tebi
hodočaste sa svih strana
duhom krijepi, riječju jačaj,
ozdravi od grešnih rana!

Krista si nam darovala,
da nas živim kruhom hrani,
po njegovu milosrđu
od zla svakog nas obrani!

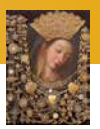
Polja, njive, vinograde,
s izvorima što nas poje,
uz Cetinu zdrave čuvaj,
na blagoslov djece svoje!

Lijepoj našoj domovini,
ti si vjerna odvjetnica,
moli da nad nama vazda
sretno vije trobojnica!

Dokle zvoni Pozdravljenje,
a križ Kristov čelo krasi,
moli, Majko Spasitelja,
da se rod naš ne ugasi!

Preko rijeke od života
kada naša duša prijeđe,
ti nas primi i povedi
u zagrjaj vječne sreće!

Don Ante Mateljan

HODOČASNICI IZ RIMA GOSPI SINJSKOJ

„Otkako sam krenuo u malo sjemenište davne 1969. godine, svake sam godine hodočastio Gospi Sinjskoj. U mladosti to je bilo pješice, ili iz rodnoga mjesta, ili kasnije iz Splita. Tako sam nastavio i kao svećenik.“ Te je riječi izrekao mons. dr. Jure Bogdan, novi biskup Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj, kada je kao biskup prvi put hodočastio Gospi Sinjskoj (treći dan poslije biskupskog ređenja, tj. 29. II. t. g.).

Dječak iz Donjega Doca, u nekadašnjoj slavnoj Poljičkoj Republici, kasnije bogoslov i svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije, dugogodišnji rektor Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu i sada biskup, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, od svoje mladosti rado je hodočastio Čudotvornoj Gospi Sinjskoj.

Njegova majka Perka redovito je pješke hodočastilo svojoj Gospi u Sinj. Kad pod stare dane više nije mogla na taj način hodočastiti, njezin sin don Jure ju je svake godine svojim vozilom doveo u drago Gospino Svetište. To je i za majku i za sina bilo jedinstveno godišnje hodočašće Majci Božjoj Sinjskoj, koju Poljičani na osobit način časte od one slavne Gospine pobjede pod Sinjem 1715. godine kada su i hrabri Poljičani branili Sinj.

IMENOVANJE I BISKUPSKO REĐENJE

Budući da je mons. Juraj Jezerinac, prvi vojni ordinarij u Hrvatskoj, po crkvenom pravu umirovljen, papa Franjo imenovao je 30. XI. prošle godine don Juru Bogdana za vojnog biskupa. Redio ga je za biskupa u konkatedrali sv. Petra u Splitu, 27. II. t. g. mons. Marin Barišić, nadbiskup, u zajedništvu s kardinalom Josipom Bozanićem, mons. Jurjem Jezerincem, kardinalom Vinkom Puljićem i 35 biskupa iz Hrvatske, Austrije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Slovačke, Slovenije i Srbije, predstavnicima drugih vojnih ordinarijata, rektorima papinskih rimskih zavoda, svećenicima Zavoda sv. Jeronima, vojnim i policijskim kapelanima te oko tri stotine svećenika. Sudjelovali su predstavnici: Hrvatske vojske, Policije, Ratne mornarice sa svojim zapovjednikom Predragom Stipanovićem, zatim veleposlanici, predstavnici političkoga, kulturnog i gospodarskog života Republike Hrvatske, Dalmacije i grada Splita,

Mons. Jure Bogdan zaređen za vojnog biskupa

rodnoga mjesta, brojna rodbina i mnoštvo vjernika. Pjevalo je nekoliko udruženih crkvenih zborova i Klapa HRM „Sv. Juraj".

O velikomu slavlju izvješćivala su sredstva društvenog priopćivanja: tisak, radio i televizija. Stoga ovdje donosimo samo govor koji je na kraju slavlja održao novi biskup.

GOVOR MONS. JURE BOGDANA POSLIJE SVETE MISE BISKUPSKOG REĐENJA

Braćo i sestre!

Biskupskim imenovanjem i danas ređenjem, ulazim u novo razdoblje života s osjećajima novih obveza i odgovornosti, ali i izazova što ih Gospodin preda me stavlja.

Zahvaljujem Bogu na svemu dosadašnjem u životu: na zdravim kršćanskim korijenima iz Donjega Doca, na domu i hrvatskoj domovini, na Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, na svim ljudima koje je Božja Providnost stavila na moj životni put, na daru vjere, na daru svećeničkog zvanja, na mnogim dobrima kojima me je Gospodin u životu obilno obdario ….

Uz mnoge izvrsne odgojitelje i nastavnike, od djetinjstva do svećeničkoga ređenja i sve do danas, ne mogu ovdje ne spomenuti s osjećajima duboke zahvalnosti moje duhovne učitelje kojih zemni ostatci počivaju u kripti ove konkatedralne crkve. To su dvojica splitsko-makarskih nadbiskupa, Frane Franić i Ante Jurić. Primjeri "mučenika evanđelja i vjernosti Petrovu nasljedniku" bl. Alojzija Stepinca, neslomivog karaktera biskupa Ćirila Banića, mûčenika sv. potvrde bl. Miroslava Bulešića, te mnogih hrabrih pastira svjedoka vjere u XX. stoljeću, bili su mi i jesu poticaj, kako živjeti i svjedočiti svoju vjeru, u zgodno i nezgodno vrijeme.

Zahvalan sam papi Franji na iskazanom povjerenju što me je imenovao biskupom. Zahvaljujem mome zareditelju splitsko-makarskome nadbiskupu Marinu Barišiću, suzarediteljima kardinalu Josipu Bozaniću i biskupu Jurju Jezerincu, svim hrvatskim i drugim biskupima koji su me očinski, bratski i prijateljski primali u službi rektora Zavoda sv. Jeronima i iskazivali mi veliko povjerenje, a danas ste, braćo u biskupstvu, moleći se Duhu Svetome na mene položili ruke.

Zahvaljujem Vama, draga braćo vjernici i svećenici iz moje matične splitsko makarske nadbiskupije, svih biskupija hrvatskoga govornog područja i drugih država, predstavnicima vojnih ordinarijata iz više europskih država, posebice Vama, draga braćo svećenici, studenti, sadašnji i bivši, iz Papinskoga hrvatskog zavoda svetog Jeronima….

Con grande piacere ringrazio per la partecipazione a questa liturgia solenne i miei amici e colleghi rettori dei Collegi ecclesiastici di Roma con il loro presidente rettore del Pontificio Collegio Canadese, padre Erick Silvestre.

Novu životnu dionicu pozvan sam evanđeoski živjeti i kršćanski svjedočiti u vojnome ordinarijatu u Republici Hrvatskoj u eklezijalnom zajedništu s univerzalnom Crkvom. Moj glavni zadatak je dušobrižnička skrb za vjernike katolike, pripadnike oružanih snaga i redarstvenih službi Republike Hrvatske. Posebnost je Vojnog ordinarijata, u odnosu na druge biskupije, djelovanje usklađeno s Ministarstvom obrane i Ministarstvom unutarnjih poslova koji se posebice brinu za javni red i mir, za sigurnost svih stanovnika Republike Hrvatske. Rado i sa zahvalnošću danas ističem veliku moralnu potporu, koju sam doživio kod imenovanja biskupom u studenome prošle godine sve do današnje sv. Mise ređenja, od građanskih, političkih, kulturnih i vojnih vlasti, poglavito iz Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova. Čvrsto vjerujem da ćemo udruženim snagama, u razumijevanju i dijalogu, u slobodi i poštivanju nadležnosti, doprinositi duhovnome dobru i rastu svih koji su pod jurisdikcijom vojnoga ordinarija i time izgradnji hrvatskoga društva u cjelini.

Računam u prvome redu na moje svećenike iz Vojnog ordinarijata koji su danas ovdje u koncelebraciji i koji su svoju ljubav, sinovsko poštovanje i odanost prema svome novom biskupu iskazali kaležom s kojim smo danas slavili presvetu Euharistiju. Računam na sve vojnike, časnike i redarstvenike s njihovim obiteljima. U molitvenoj zahvalnosti za svaki Božji dar u životu, s posebnim poštovanjem spominjem se danas svih hrvatskih branitelja, kako živih tako i preminulih. U svojoj biskupskoj službi računam na sve ljude dobre volje kojima je stalo do boljitka i duhovnog napretka naše zemaljske domovine.

Uvijek s jasnim ciljem: Per visibilia ad invisibilia! (Preko vidljivoga do nevidljivoga). Izgrađivati živu Crkvu, čestite zrele katolike koji će biti kvasac dobra u ovome svijetu, "duša ovoga svijeta", odlični građani hrvatskog društva. Mi smo vjernici, katolici, Isusovi učenici! Naš konačni cilj je eshaton, nebeska Domovina, zajedništvo u nebu sa svima svetima.

"Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi u Bogu ostaje i Bog u njemu" (1 Iv 4, 16) kaže sveti Ivan. Mi smo kršteni u znaku Presvetog Trojstva (Oca, Sina i Duha Svetoga). Božja ljubav razlivena je u srcima našim. Svaki kršćanin je svjedok Božje ljubavi u svijetu. Kršćanstvo je vjera ljubavi. Svaki biskup i svećenik je navjestitelj Boga ljubavi. Kršćanstvo je ljubav. Po življenoj i svjedočenoj Božjoj ljubavi prepoznaje se koliko i kako smo njegovi učenici.

Svoje novo polje rada gledam u tome svijetlu. Svjedočiti, propovijedati vjeru u Boga ljubavi najprije "domaćima u vjeri"a onda svima drugima. Crkva ima svoje poslanje od svoga učitelja Isusa, koji je spasitelj i otkupitelj čovjeka i ona djeluje tamo gdje je živi čovjek. Tu nema granica. Tu nema podjela. Isus je došao svima i nitko nije izuzet iz spasenjskoga Božjeg plana. Uskrsli Gospodin naložio je svojim učenicima: „Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju" (Mk 16, 15). Vjera nije „privatna stvar" koja je zatvorena u crkve i sakristije. Ona se živi i naviješta u svakodnevnim prilikama osobnoga i društvenog života pa tako i među vjernicima Vojne biskupije. Papa Franjo nas neumorno potiče da izađemo na periferije, da dođemo s evanđeoskom porukom onima koji su daleko. Svima.

Želio bih biti pastir, otac i brat povjerenih mi duša, dnevno snažen Božjom riječju i tijelom njegovim, u Duhu II. vatikanskoga sabora koji je zaključen prije 50 godina, u duhu kanona Kristove Crkve „sub Petro et cum Petro". U novoj službi želio bih biti predvodnik Božjeg naroda koji mi je povjeren, u duhu i stilu Božanskog učitelja. Želim da Božja riječ bude svjetiljka mojim stopama i svima koji su povjereni mojoj pastirskoj skrbi. Zahvaljujem svima koji ste na bilo koji način doprinijeli današnjem slavlju, poglavito Vama koji nas preko elektronskih medija povezujete s mnogima koji nisu s nama u ovoj konkatedralnoj crkvi. Molite se za mene. A ja, u biskupskoj službi, Bože sačuvaj da bih se ičim dičio osim križem Gospodina našeg Isusa Krista po kojem nam je spasenje i otkupljenje. Svoje poslanje povjeravam Majci Crkve, Gospi od milosti, presvetoj Djevici. „*Omnia ad maiorem dei gloriam. Sve na veću slavu Božju.*"

NOVI VOJNI BISKUP I SVEĆENICI IZ RIMA U SVETIŠTU GOSPE SINJSKE

Mons. Jure Bogdan, novi vojni biskup u Republici Hrvatskoj došao je u Sinj „kao hodočasnik, da zamoli Gospu za svoju budućnost kao biskup, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj". Predvodio je Euharistijsko slavlje, a koncelebrirali su fra Joško Kodžoman, provincijal, fra Petar Klapež, gvardijan, fra Ante Bilokapić, župnik, vlč. Marko Đurin, vicerektor Hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, rektori drugih rimskih zavoda: Éric Sylvestre, rektor Papinskog kanadskog Zavoda i predsjednik Kolegija papinskih zavoda u Rimu, mons. Dirk Smet, rektor Papinskoga belgijskog zavoda, mons. Tamás Tóth, rektor Papinskoga mađarskog crkvenog instituta te Bogusław Kośmider, nekadašnji rektor Papinskoga poljskog instituta i svećenici iz sinjskog samostana (40 svećenika). Liturgijsko pjevanje animirao je Mješoviti župni zbor. Uz mnogobrojne vjernike, sudjelovali su i saborski zastupnik Ivan Šipić, Kristina Križanac, vršiteljica dužnosti gradonačelnika i predstavnici Viteškog alkarskog društva.

Na kraju euharistijskog slavlja obratio se fra Petar Klapež, istakavši u ime otaca franjevaca posebnu zahvalnost mons. Bogdanu *što dva dana nakon biskupskog ređenja slavi misu zajedno sa svećenicima iz sinjskog samostana i sa svećenicima iz Hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, upravo pod okriljem Čudotvorne Gospe Sinjske; s kojom ste – zajedno sa*

Biskup Jure Bogdan s koncelebrantima u Crkvi Gospe Sinjske

svojm roditeljima – povezani od ranog djetinjstva, a kojoj već toliko godina iz zahvalnost za primljene milosti hodočastite i njoj se molite. U ime okupljenog naroda Božjeg i franjevaca, o. gvardijan je Biskupu darovao sliku Gospe Sinjske. Poslije zajedničke molitve pred milosnim likom Gospe Sinjske i prijema u samostanu, svećenici i vojni biskup Bogdan posjetili su Samostanski muzej i Muzej Sinjske alke.

Hodočasnici iz Rima Gospi Sinjskoj 29. veljače 2016.

- Marko Đurin, vicerektor, Varaždin,
- Marin Batur, Zadar,
- Ivan Benaković, Đakovo,
- Ivica Bošnjak, Požega,
- Miodrag Brkan, Sarajevo,
- Željko Faltak, Zagreb,
- Tomislav Hačko, Zagreb,
- Siniša Jozić, Kotor,
- Oliver Jurišić, Sarajevo,
- Hrvoje Katušić, Dubrovnik,
- Zlatko Matić, Banja Luka,
- Zvonimir Mikulić, Zadar,
- Ivan Popić, Požega,
- Petar Popović, Poreč,
- Borna Puškarić, Zagreb,
- Franjo Frankopan Velić, Split,
- Josip Vidas, Krk,
- Ante Market (Kanadski kolegij)

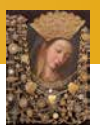
ZAHVALA O. GVARDIJANA

Preuzvišeni oče biskupe!

Posebno smo zahvalni Bogu i našoj nebeskoj Majci, Čudotvornoj Gospi Sinjskoj, što ste po odluci svetog oca pape Franje prošle subote u splitskoj Konkatedrali primili puninu svetoga reda po biskupskom ređenju. To je milosni dar Neba našoj domovinskoj Crkvi koja je obogaćena Vašom službom vojnog ordinarija u Republici Hrvatskoj. Providnost Božja je htjela da ste za biskupa imenovani i zaređeni u ovoj godini kada slavimo 300. obljetnice krunjenja Gospine Slike.

Upravo na dan Vašega biskupskog ređenja - u svojoj zahvalnoj riječi - svima nama i cijeloj hrvatskoj javnosti ste oglasili da ste svoju novu životnu dionicu pozvani evanđeoski živjeti i kršćanski svjedočiti u Vojnome ordinarijatu Republike Hrvatske u eklezijalnom zajedništvu s univerzalnom Crkvom. U Vašoj biskupskoj službi računate na sve ljude dobre volje kojima je stalo do boljitka i duhovnog napretka naše zemaljske domovine, i to uvijek s jasnim ciljem „preko vidljivoga do nevidljivoga“, to znači izgrađivati živu Crkvu, čestite zrele katolike koji će biti kvasac dobra u ovome svijetu, „duša ovoga svijeta", odlični građani hrvatskog društva.

Mi smo vjernici katolici, Isusovi učenici. Naš konačni cilj je eshaton, nebeska Domovina, zajedništvo u nebu sa svima svetima.

Na Vašem novom putu mi franjevci - čuvari Svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske - posebno smo Vam zahvalni što dva dana nakon biskupskog ređenja slavite misu zajedno s nama i sa svećenicima iz Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, upravo pod okriljem Čudotvorne Gospe Sinjske. S našom Gospom ste - zajedno sa svojim roditeljima - povezani od ranoga djetinjstva i već toliko godina, iz zahvalnost za primljene milosti, hodočastite u ovo njezine Svetište.

Vaše biskupsko poslanje povjerili ste upravo Njoj, Majci Crkve, Gospi od Milosti, Presvetoj Djevici. Vaše je biskupsko geslo *Omnia ad maiorem Dei gloriam - Sve na veću slavu Božju*" divno. Tako neka bude!

Zato u znak naše zahvalnosti i trajne povezanosti s Čudotvornom Gospom Sinjskom uime našega Svetišta darujem Vam ovu sliku Majke od Milosti, Čudotvorne Gospe Sinjske, da Vas prati u Vašoj novoj pastirskoj službi vojnog ordinarija na slavu Božju, cijele Crkve i drage naše domovine Hrvatske. Hvala Vam!

POSJET CRKVI I MUZEJIMA

Budući da su hodočasnici iz Rima gotovo svi prvi put došli u Sinj i da o Svetištu Gospe Sinjske nisu imali prigode puno čuti, poslije svečane sv. Mise u Svetištu i okrjepe u samostanskoj blagovaonici, posjetili su Arheološki muzej Samostana i Crkvu Gospe Sinjske, o kojima im je osnovne podatke iznio fra Gabrijel Jurišić.

Svi hodočasnici iz Rima posjetili su i novi Muzej Alke u Alkarskim dvorima. Dočekao ih je dr. Stipe Jukić, predsjednik Viteškoga alkarskog društva, koji je uime Društva mons. Juri Bogdanu predao prigodne darove, a suvenire svima uglednim gostima. Svi su gledali kratki film o Alki, a dr. Jukić ih je proveo kroz Muzej i upozorio na najvažnije eksponate.

Sudionik

BLAGOSLOV POSTAJA KRIŽNOGA PUTA NA STAROM GRADU

Od davnine su puk i fratri Cetinske krajine željeli da se na Gradu postave postaje Križnog puta. Prigodom 300. obljetnice „Čudesne Gospine pobjede pod Sinjem" koja se dogodila po Gospinu zagovoru davne 1715. g. čuvari Svetišta sinjski fratri već su 1998. g. započeli raditi postaje Križnog puta na stazi prema Starom Gradu. Putem koji vodi od podnožja starog Grada Sinja do crkve na tvrđavi smješteno je 14 postaja Križnoga puta. Svaka postaja rad je jednoga od najpoznatijih hrvatskih umjetnika - kipara. A to su:

Mile Blažević, fra Duje Botteri, Kazimir Hraste, Kuzma Kovačić, Josip Marinović, Stipe Sikirica, Stjepan Skoko, Ante Starčević, Marija Ujević, Miro Vuco, Jure Žaja, Nikola Vrljić, Ivan Klapež i Vene Jerković.

Uz pomoć brojnih darovatelja sve su postaje Križnog puta dovršene, što je obilati doprinos 300. obljetnici Svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske, koju smo proslavili na Veliku Gospu 2015., kao i za 300. obljetnicu krunjenja Gospine Slike koju slavimo ove godine. Prošli tjedan postavljene su i posljednje dvije postaja Križnog puta.

Da bi to vrijedno djelo vjerskoga, kulturnog i umjetničkog sadržaja došlo do što većeg broja ljudi, naš Franjevački Samostan je odlučio izdati monografiju na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku. Uz svetopisamski tekst svake postaje uključit će i osvrt svakog umjetnika o njegovoj umjetničkoj ideji koju su ugradili u svaku pojedinu postaju Križnog puta. I ovim putem im od srca zahvaljujem što su svojim umjetničkim djelom pomogli realizirati ovaj vrijedni program, koji će ostati trajna poveznica svih njih sa Svetištem Čudotvorne Gospe Sinjske. Zahvaljujem i svim darovateljima kao i Ljevaonici Ujević iz Zagreba koji su novčanom pomoći pomogli u ostvarenju toga vrijednog spomena.

Blagoslov postaja Križnog puta obavio je fra Joško Kodžoman, provincijal, u petak, uoči Cvjetnice, tj. 18. ožujka 2016. godine. Štovatelji Gospe Sinjske, a u prvom redu vjernici Župe Čudotvorne Gospe Sinjske i cijela Cetinska krajina imaju biti ponosni na to veliko vjersko kulturno i umjetničko djelo koje krasi Svetište, Grad Sinj i cijelu domovinu Hrvatsku.

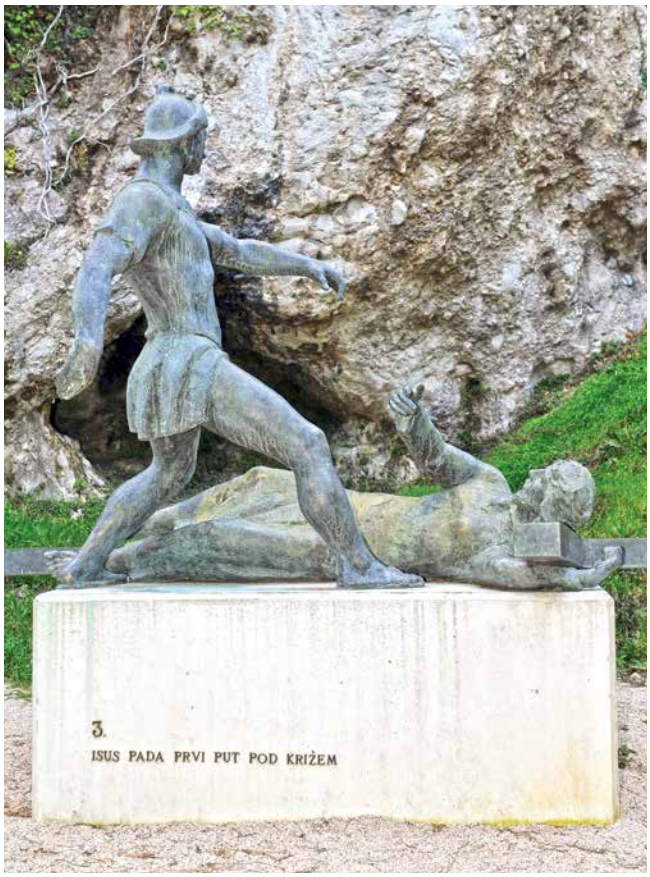

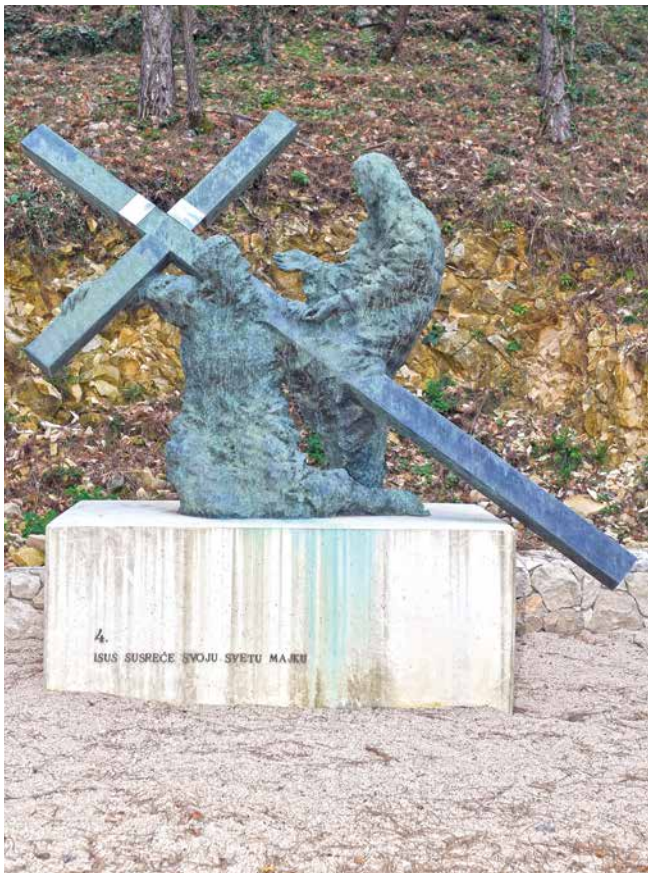

1. postaja - *Isusa osuđuju na smrt*, Stipe Sikirica, Franjevački Samostan Sinj

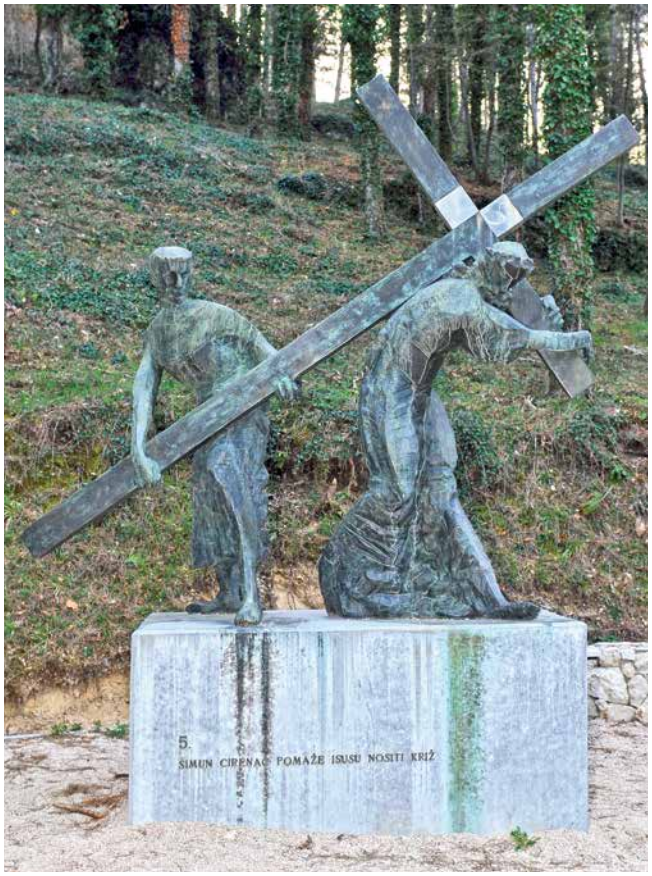

2. postaja - *Isus prima na se križ*, Duje Boteri, Općina Otok

3. postaja - *Isus pada prvi put pod križem*, Ante Starčević, VAD Sinj

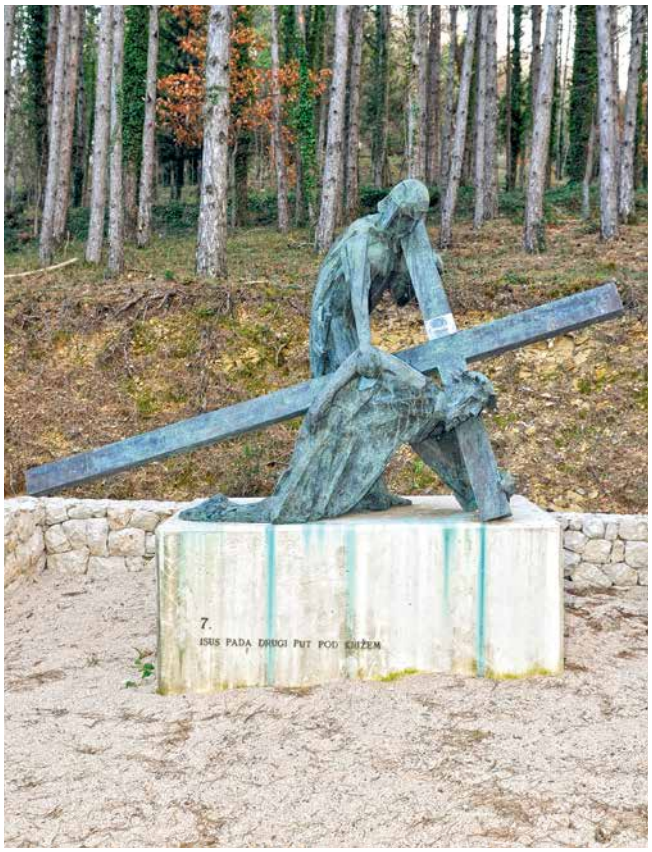

4. postaja - *Isus susreće svoju svetu Majku*, Kuzma Kovačić, Grad Sinj

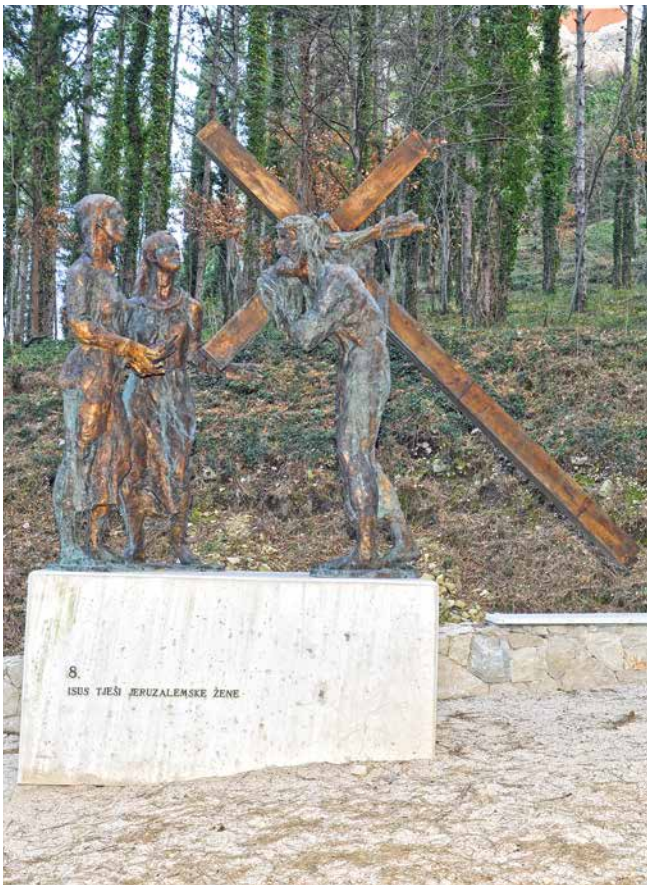

5. postaja - *Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ*, Stjepan Skoko, Vjekoslav Gucić

6. postaja - *Veronika pruža Isusu rubac*, Marija Ujević, Franjevački Samostan Sinj

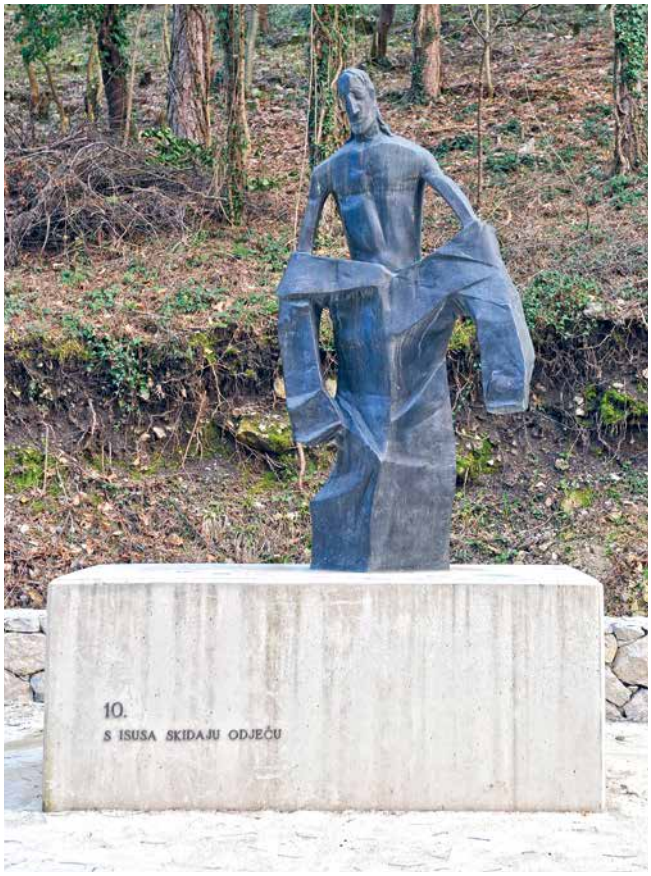

7. postaja - *Isus pada drugi put pod križem*, Kazimir Hraste, Štovatelji Čudotvorne Gospe Sinjske

8. postaja - *Isus tješi jeruzalemske žene*, Nikola Vrljić, Hrvati iz Australije

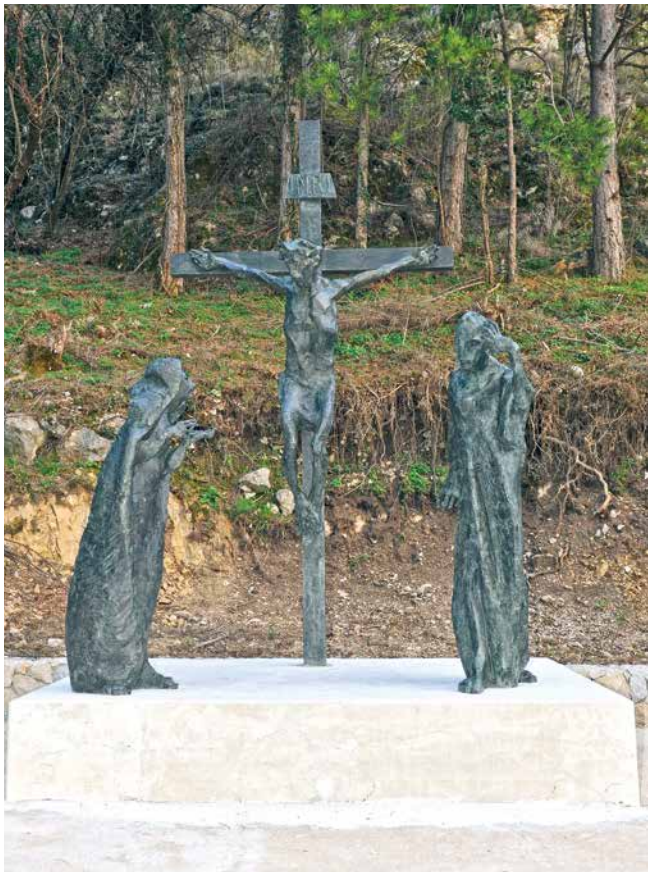

9. postaja - *Isus pada treći put pod križem*, Jure Žaja, Župa Svih Svetih Hrvace

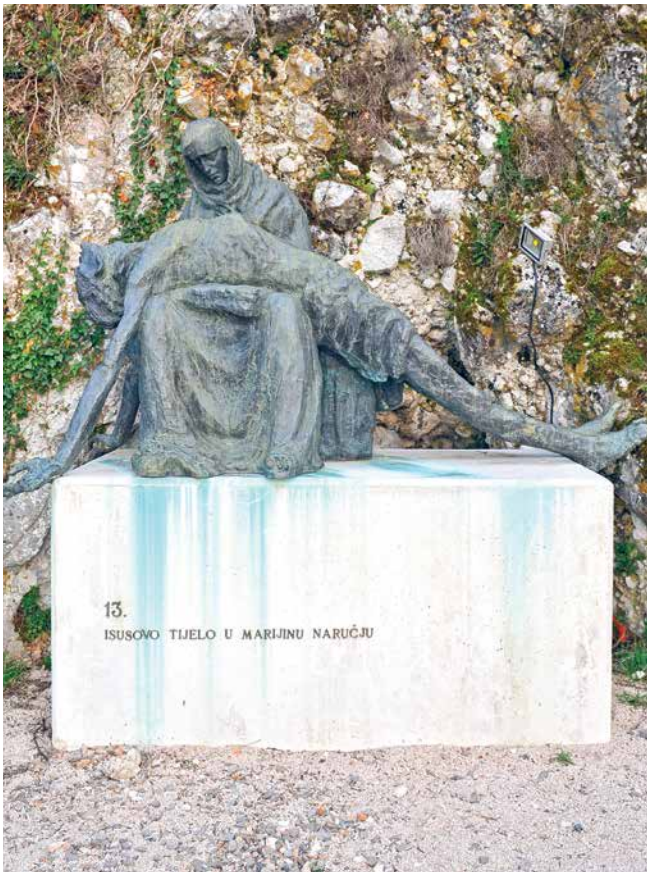

10. postaja - *Isusa svlače*, Mile Blažević, Štovatelji Svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske

11. postaja - *Isusa pribijaju na križ* , Vene Jerković, Franjevačka Provincija Presvetog Otkupitelja Split

12. postaja - *Isus umire na križu*, Ivan Klapež, Splitsko Dalmatinska Županija

13. postaja - *Isusa skidaju s križa*, Miro Vuco, Mirko Marić

14. postaja - *Isusa polažu u grob*, Jože Marinović, Franjevački samostan Sinj

SLAVLJE BL. ALOJZIJA STEPINCA

(Sinj, 8. II. 2016.)

Svetište i Župa Čudotvorne Gospe Sinjske svečano su proslavili blagdan bl. Alojzija Stepinca, kardinala i mučenika. U sv. Misi, koju je predvodio i propovijedao fra Gabrijel Jurišić, sudjelovalo je više svećenika, sjemeništaraca, ministranata, članova FRAME, Franjevačkoga trećeg reda, raznih vjerskih udruga i naroda Božjega. Nastupio je Mješoviti zbor Svetišta pod ravnanjem mô fra Jure Župića.

UVOD U SV. MISU

U srijedu je *Pepelnica* (10.II.t.g.), tj. početak korizme. Za sve kršćane to je sveto vrijeme i početak naše ozbiljne priprave za slavlje najvećih otajstava naše sv. vjere - Muke, Smrti i Uskrsnuća Gospodina Isusa Krista, našega Spasitelja. A toga dana slavi se i *blagdan bl. Alojzija Stepinca,* nadbiskupa, kardinala, mučenika, ustrajnoga borca za istinu i pravdu, koji je 10. veljače 1960. god. u svojoj rodnoj župi Krašiću završio zemaljski život i predao svoju plemenitu dušu Bogu, svomu Stvoritelju. Stoga ovom sv. Misom zahvaljujemo Gospodinu Bogu što je blaženoga Alojzija darovao hrvatskom narodu i Crkvi Katoličkoj kao najljepši dar. Zagledat ćemo se u njegov život i moliti da nam bude primjer, uzor i putokaz da i u teškim vremenima i velikim kušnjama čovjek može ostati uspravan i moralan, vjeran svomu narodu i svomu Bogu.

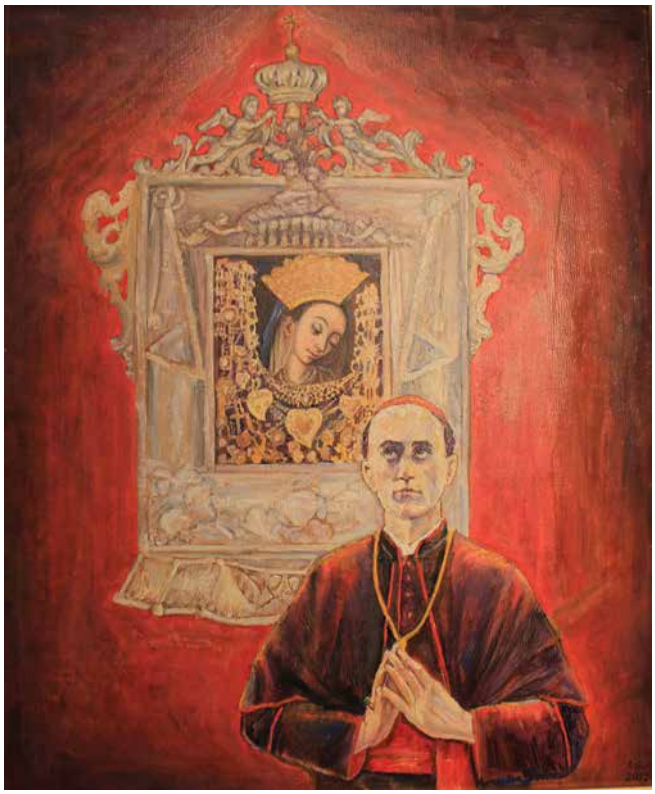
Pokajmo se da bismo mogli dostojno slaviti ovu sv. Misu na čast našega Blaženika.

PROPOVIJED

"Signum cui contradicetur - - Znak osporavan." Lk 2,34

O našemu Blaženiku Alojziju postoji vrlo bogata literatura , tj. knjige, članci i filmovi na raznim jezicima: osim na hrvatskom još i na latinskomu, talijanskom, engleskom, francuskom, njemačkom, španjolskom i drugim jezicima.

Vi ste o njemu puno čuli. Znate da ga jedni hvale i štuju kao sveca, a drugi ga osuđuju kao da je zločinac. Jedni i drugi tvrde da govore i pišu istinu. A svaki normalan čovjek zna da ne mogu biti dvije istine, nego samo jedna. Stoga se i mi vjernici moramo potruditi i doći do te jedne jedine istine o našemu Kardinalu.

Blaženi Alojzije Stepinac pred slikom Gospe Sinjske, ak. slikar Ivan Grgat

Rođen je u brojnoj seljačkoj obitelj u Krašiću pri kraju XIX. stoljeća, odnosno 1898. godine. Poslije pučke i srednje škole postao je sudent agronomije na Sveučilištu u Zagrebu. Kao vojnik na svojoj je koži osjetio strahote Prvoga svjetskog rata. To mu je iskustvo pomoglo da sebi ozbiljno postavi pitanje, koji je smisao ljurskoga života, što će u životu raditi, gdje će tražiti svoju životnu sreću i komu će posvetiti svoj život.

Poslije dugoga razmišljajnja konačno je odlučio biti svećenik i služiti Bogu i narodu. Poslije studija u Rimu, vraća se u Zagreb i postaje tajnik nadbiskupa Antuna Bauera. Kad su beogradske vlasti odbile nekoliko kandidata za novoga zagrebačkog nadbiskupa, A. Bauer bio je zabrinit i nije vidio izlaza. No, kad je za nadbiskupa predložio Alojzija, pokazalo se da je Beograd igrao lopovsku političku igru, ali je ipak Božja Providnost dovela pravoga čovjeka na to važno mjesto. Alojzije je vodio Zagrebačku nadbiskupiju i Biskupsku konferenciju Kraljevine Jugoslavije.

U to doba mladi dr. Alojzije Stpinac dva je puta posjetio kao pobožni hodočasnik Gospino svetište

ovdje u Sinju. Prvi put u ožujku 1934. i drugi put u siječnju 1938. godine. Molio je pred Slikom Čudotvorne Gospe Sinjske, posjetio fratre u Samostanu, Franjevačko sjemenište i Gimnaziju, ušao u svaki razred i pozdravio sve gimnazijalce i profesore. I fratri i narod srdačno su ga dočekali i s pjesmom ispratili tako uglednoga hodočasnika. U Crkvi i Samostanu i danas postoje četri umjetnička djela s likom bl. Alojzija. (Križni put, vitraj, bista i medaljon). Svake godine svečano slavimo njegov blagdan. Dakle, naše je Svetište na više načina povezano s našim bl. Kardinalom.

Kad je buknuo II. svjetski rat i stvorena Nezavisna Država Hrvatska, Nadbiskup ostao jedini pravi branitelj ljudskih i Božjih prava te najveći antifašist, antinacist i antikomunist. Kad je završio II. svjetski rat, velike su sile srušile Nezavisnu Državu Hrvatsku, obnovile Jugoslaviju, predale ju komunistima i velikosrbskim političarima. Dok su drugi narodi Europe počeli živjeti u slobodi, Hrvati su doživjeli diktaturu pokolja, ubijanja, kažnjavanja, robijenja i izrabljivanja, koje su planski i okrutno provodili komunisti, zadojeni ateizmom i velikosrpskom jugoslavenskom ideologijom. Nadbiskup Alojzije neustrašivo je branio Božja i ljudska prava, a posebno prava hrvatskoga naroda.

Vrh komunističke partije Jugoslavije i Hrvatske pokušao "kupiti" našega Alojzija.

Susret je održan u Banskim dvorima. Imena partijaša ne ću spominjati, jer nisu dostojni da se spominju na ovom svetom mjestu. U dugom razgovoru oni su predložili Nadbiskupu ovo: kao što Srpsku pravoslavnu crkvu vodi srpski patrijarh, tako nek on kao nadbiskup vodi Hrvatsku katoličku crkvu. Neka prekini sve odnose s Vatikanom, a komunističke će vlasti pomagati biskupe i svećenike. Alojzije je prepoznao u tom prijedlogu ono što je crni đavao predložio Isusu u pustinji: Ti se pokloni meni, a ja ću sva kraljevstva svijeta dati tebi (Mt 3,9).

Nadbiskup je to vrlo obrazloženo i odlučno odbio, a partija je odlučila da ga za to treba kazniti. No, nisu ga mogli zbog svjetske javnosti ubiti, nego su na montiranom sudskom postupku, ni kriva ni dužna, osudili na 16 godina robije. Vi se stariji sjećate da su u ono doba radio i novine pisale o "izdajniku, zločincu, krvniku nadbiskupu Alojziju". A nikada nisu kazali pravu istinu i razlog zbog kojega su ga nepravedno osudili.

One izmišljene priče o suradnji s dr. Antom Pavelićem, "prekrštavnju" Srba, ubijanju srpske djece i drugim izmišljenim optužbama nema smisla govoriti. Jednostavno rečeno: To su zlonamjerne laži, kojih su bili svjesni i sami oni koji su ih širili.

Kad je nadbiskup Alojzije osuđen, na tisuće je Hrvata osuđeno i kažnjeno, ako su samo jednu dobru riječ o njemu rekli.

Danas, poslije djelomične propasti komunizuma, mnogo toga znamo što se prije nije znalo i o čemu se nije smjelo govoriti. Dok je Kardinal bio u tamnici u Lepoglavi, UDBA ga je polako i ustrajno trovala. Jedan je partijaš bio zadužen da svaki dan u njegovu juhu ulije nekoliko kapi otrova. On nije ništa osjetio, ali je otrov lagano djelovao. Kad je obavljena obdukcija njegova mrtvoga tijela, nađene su velike količine olova i utvrđeno je da je od toga umro. Mrzili su ga i trovali živa.

Kad je predao svoju dušu Bogu, vrh je partije odredio da se mora pokopati na nepoznatom mjestu. Bojali su ga se i mrtva. Nadbiskup Franjo Šeper uporno je tražio da mora biti pokopan u katedrali, jer to traži crkveno pravo. Konačno je svečano pokopan u svojoj katedrali, u kojoj mu za života nisu dali slaviti sv. Misu.

Budući da je nadbiskup F. Šeper tražio da se Kardinalovo tijelo balsamira, uspio je da je jedan liječnik dostavio kardinalovo srce Nadbiskupu. Iste noći UDBA je oduzela srce i na Medicinskom fakultetu, na Šalati, pred komisijom ga spalila izrugujući se mrtvom Kardinalu.

Komunisti su i dalje napadali Kardinala i širili o njemu nevjerojatne laži, a hrvatski i drugi vjernici sve su više hodočastili na Alojzijev grob u katedrali. Svake godine na obljetnicu njegove smrti nadbiskup Franjo Kuharić slavio je svečanu sv. Misu i držao vrlo zapažene propovijedi u prepunoj katedrali. Tako je i danas.

Mnogi su željeli da Kardinal bude proglašen blaženim i svetim. Msgr. Franjo Kuharić poduzeo je prve korake u Rimu. Kako je bilo nemoguće voditi službeni sudski postupak u Zagrebu pod kontrolom komunističke vlasti, koja ga je osudila na dugogodišnju robiju, osnovana je Postulatura u Rrmu i to tajno. Skupljeno je na tisuće dokumenata i svjedoka koji svjedoče o Kardinalovoj svetosti. Svjedoci su mnogi: Židovi, Srbi, Romi i drugi. Postupak je sretno završen i papa Ivan Pavao II. u Mariji Bistrici, 3. X. 1998. proglasio ga je blaženim.

Komunisti koji su ga osudili i vodstvo SPC nije moglo to podnijeti. U međuvremenu se je pojavila knjiga na talijanskom jeziku, koju je tobože napisao "nezavisni znanstvenik" Marko Aurelio Rivelli: *"L`Arcivescovo del genocidio.* Monsignor Stepinac,

il Vaticano e la dittature ustascia in Croazia 1941-1945, Kaos Edizioni, Milano 1998. - *Nadbiskup genocida.* Monsignor Stepinac, Vatikan i ustaška diktatura u Hrvatskoj od 1941. do 1945." Knjiga je puna neistina, poluistina, kleveta i laži. Pisac se služi vrelima i knjigama na hrvatskom i srpskom jeziku (a zna li on te jezike?). Navodi samo komunističku literaturu vezanu za montirani sudski postupak, kao da ne postoji ništa drugo. Iz toga je vidljivo da knjiga nije napisana objektivno, nego tendeciozno. To pobuđuje sumnju da navedeni autor nije pisac te knjige, nego je samo posudio svoje ime zbog samo njemu poznatih razloga…

Poslije 50 godina mukotrpnoga rada Postulature, Kongregacija za proglašenje svetaca službeno je objavila da je postupak završen i da će naš Kardinal uskoro biti proglašen svecem.

Ta je vijest digla na noge mnoge u Srbiji. Predsjednik Republike i Patrijarh pisali su papi Franji da ne proglasi našega Kardinala svecem. Budući da je to vrlo važno pitanje za Katoličku Crkvu, hrvatski narod, SPC i neke srpske političare, papa je predložio: osnujmo zajedničko povjerenstvo. Vi dajte nama svu dokumentaciju koju imate, a mi ćemo dati vama sve što su Postulatura i Kongregacija radile u proteklih 50 godina. Povjerenstvo će lako doći do prave istine o kardinalu Alojziju Stepincu. Papa Franjo duboko vjeruje Isusu Kristu koji je rekao: "Istina će vas osloboditi" (Iv 8,32).

Meni se čini da su postupci srpskoga Patrijarha i Predsjednika već urodili i dobrim plodovima:

1. I hrvatska i srpska javnost pokazale su veliko zanimanje za našega Kardinala, a to ima i određenoga odjeka u inozemstvu.

2. Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 4. XI. 2015. organizirao je simpozij o našemu Kardinalu, na kojemu su sudjelovali vrhunski znanstvenici. O tomu je opširno izvijestio "Glas koncila", drugi tisak i neke radijske i televizijske postaje. Predavanja s toga znanstvenog skupa objavljena su u zborniku *"Blaženi Alojzije Stepinac - katolički uzor čovjekoljublja."*

3. Hrvatsko katoličko sveučilište organizaralo je 24. XI. t. g. znanstveni skup o kardinalu Alojziju Stepincu. Sudjelovali su brojni domaći i strani ugledni znanstvenici (dvoje iz Beograda).

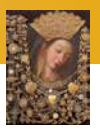
4. Iako je Rivellijeva knjiga puna kleveta i laži, tiskana 1998. godine, u Hrvatskoj se za nju gotovo nije znalo. Ja priznajem da za nju nisam čuo. Tek je sada pobudila zanimanje javnosti.

Stepinčevo u Sinju 2016.

5. Potez srpskih episkopa i političara, može se reći, "natjerao je" dr. Jurja Batelju, postulatora, koji gotovo već 30 godina, u domovini i inozemstvu, skuplja dokumentaciju o našemu Kardinalu, da napiše knjigu: *"Rivellijeva zavjera laži. Blaženi Alojzije Stepinac i Srpska Pravoslavna Crkva"* (2015.). U toj knjizi pisac izvrsno analizira Rivellijeve izmišljotine i laži. Svaku pobija izvornim dokumentima. Knjiga se čita kao zanimljivi roman. Takva nam je knjiga baš sada potrebna! Tiskana je u 2.500 primjeraka i razgrabljena u tri mjeseca. Ovih je dana izišlo prošireno izdanje. Pisac mi je ovih dana rekao da je na prezentacijama u Zagrebu, Splitu, Šibeniku, Zadru i drugim gradovima bilo vrlo mnogo ljudi, koji su pokazali da poštuju našega Kardinala, ali da žele doznati pravu istinu o njemu. No, i danas u Hrvatskoj, Srbiji i drugim zemljama predstavnici politike i nekih drugih interesnih skupina šire o njemu neistine i laži. Samo im je važno napadati i širiti neistine. To je zapravo govor mržnje, koji ne će naškoditi svetosti našega Kardinala, nego će otkriti i pokazati da je to ružni i opaki posao sinova "oca laži", kako je sam Isus nazvao đavla paklenoga (Iv 8,44). Isto su tako su neprijatelji Istine postupali i s Isusom Kristom i bezbrojnim njegovim sljedbenicima, koje povijest pamti kao mučenike i svece. Jedan od tih velikana duha, naš suvremenik, "znak osporavan", kako što to svatko razuman danas vidi, svakako je naš kardinal blaženi Alojzije.

No, bez obzira na sve osporavatelje, mi vjerujemo Isusu Kristu koji tvrdi: *"Istina će vas osloboditi."* Nedavno su kardinal Josip Bozanić i Nuncij prenijeli poruku pape Franje da će naš Kardinal biti proglašen svecem. Mi vjerujemo da je naš Kardinal mučenik i svetac i da će Crkva to uskoro i službeno potvrditi. Amen.

LJETOPIS SVETIŠTA I ŽUPE

(PROSINAC 2015. - OŽUJAK 2016.)

2015.
PROSINAC

20.
„Vrata milosrđa“
otvorena u Svetištu Gospe Sinjske

Mons. Marin Barišić, nadbiskup, na poticaj pape Franje, odredio je da se u Nadbiskupiji splitsko-makarskoj otvore „Sveta vrata milosrđa“ u četiri crkve: Katedrali sv. Dujma u Splitu, svetištima: Gospe Sinjske u Sinju, Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta u Solinu i Gospe Lurdske u Vepricu. U tim crkvama svi vjernici mogu dobiti potpuno oproštenje svih grijeha u tijekom ove cijele „Godini milosrđa“ uz uobičajene uvjete (pohoditi crkvu, ispovjediti se, pričestiti i moliti na nakanu sv. Oca Pape).

Svečanost je započela uvodnim obredima u dvorištu Svetišta. Nadbiskup je podsjetio vjernike da je papa Franjo otvorio „Izvanredni jubilej - Godinu milosrđa“ otvaranjem Svetih vrata na Bazilici sv. Petra u Rimu, 8. t . mj. na blagdan Bezgrešnoga Začeća Djevice Marije.

Da bi svi vjernici koji ne mogu hodočastiti u Rim mogli dobiti jubilejski oprost. Papa je odredio da svaka biskupija po svemu svijetu odredi osim katedrale i neke crkve, u kojima će vjernici dobivati jubilejski oprost.

Nadbiskup je kazao da otvaranjem „Svetih vrata“ u Sinju povijest ovoga velikog i važnog Svetišta postaje još bogatija. Nakon molitve i navještaja Evanđelja, fra Petar Klapež, gvardijan i upravitelj Svetišta, pročitao je početak Bule *„Misericordiae vultus - Lice milosrđa“* kojom je papa Franjo najavio Izvanredni jubilej milosrđa.

U svečanoj procesiji od dvorišta preko Šetališta kardinala Alojzija Stepinca do Crkve Gospe Sinjske na Trgu kralja Tomislava uz Nadbiskupa, svećenike, redovnike i redovnice sudjelovao i velik broj vjernika. Ispred zatvorenih vrata Crkve, na kojima je prikazan dolazak franjevaca s Gospinom slikom iz Rame i pobjeda nad Turcima, Nadbiskup je usklikknuo: *„Otvorite širom vrata pravde, ući ćemo, Gospodinu zahvaliti!“* Na taj poziv otvorila su se na Crkvi Gospe Sinjske „Vrata milosrđa“, okićena cvijećem, a on je kazao: „Ovo su vrata Gospodnja, kroz njih ulazimo da bismo zadobili milosrđe i oproštenje.“ Poslije obreda otvaranja „Vrata milosrđa“ Nadbiskup je u Crkvu unio Evanđelistar, blagoslovio vodu, spomen sakramenta krštenja, i slavio svečanu koncelebriranu sv. Misu, u kojoj su sudjelovali: fra Joško Kodžoman, provincijalom, fra Petar Klapež, gvardijan, fra Ante Bilokapić, župnik, don Stipe Ljubas, dekan, i preko dvadeset svećenika. Svečanost obreda uveličao je Mješoviti zbor Župe i Svetišta pod vodstvom s. Jelene Mijić i fra Jure Župića.

„Pred vratima smo Božića, a večeras smo otvorili Sveta vrata. Vrata simboliziraju Isusa Krista, onoga koji je radi nas i našega spasenja došao na ovaj svijet. Betlehemsko dijete vidljivi je znak - lice Božjega milosrđa. U svetištu smo Majke Marije koju u litanijama nazivamo *Vrata nebeska,* jer ona to i jest - vrata po kojima je došlo Božje milosrđe u naš život“, kazao je Nadbiskup i nadodao da je „Lice milosrđa“ došlo u našu povijest i toliko blizu nama

da je zahvatilo naš život i pokucalo na naša vrata. Tako smo uspostavili dijalog s Kristom koji za sebe kaže *'Ja sam vrata'*. Vrata nam daju sigurnost i toplinu i zajedništvo, no nažalost mi danas podižemo tolike zidove i u obitelji i s našim bližnjima i na njih stavljamo blindirana vrata. Potrebana je samo jedna gesta ljubavi, pažnje i milosrđa da zauvijek promijenimo naše životne situacije. Pojasnio je da milosrđe najbolje opisuje latinski izraz te riječi *'misericordia'* koja ima značenje *'miseris cor dare'*, što znači *dati srce potrebitima,* onima koji trpe, mižernima, tj. približiti srce mizeriji drugoga. „Milosrđe treba biti naš životni program. Sveti Otac je *'pogodio u sridu'* proglasivši Jubilej milosrđa, jer je upravo milosrđe danas najpotrebnije i u našim srcima, obiteljima, društvu i svijetu. U našim vremenima brojnih sukoba, nasilja, sebičnosti i prijevara mi moramo živjeti i svjedočiti milosrđe. Pravda je potrebna, no ako nije zaogrnuta milosrđem ona je osveta. Pravednost i solidarnost trebaju biti otvoreni i rasti u milosrđu. Istaknuo je da se na vrata ulazi ali i izlazi. Stoga kada svećenik na kraju svake mise kaže *'idite u miru'* to znači da Krist želi da se, napojeni njegovom ljubavlju i milosrđem, vratimo u svoje životne sredine i otvaramo brojna vrata u našem životu koja je potrebno otvoriti. Na kraju je izmolio molitvu pape Franje za „Godinu milosrđa“ i svima je zaželio sretan početak ove jubilejske godine.

26.
Predstava „Djeca pred jaslicama“

Poslije večernje sv. Mise izvedena je navedena predstava, za koju je koreografiju, kostimografiju i scenografiju pripremila je s. Jelena Mijić. Dječja pjesma i razigrani likovi u kostimima anđela, zvijezde, vola, magarca, ovčice, pastira i kraljeva, dočarali su ljepotu i jednostavnost betlehemske noći, koja je po toj izvedbi pohodila srca prisutnih vjernika u Crkvi Gospe Sinjske. Fra Antonio Mravak zahvalio je djeci, fra Juri i s. Jeleni na uloženom trudu i prekrasnoj izvedbi kojom su Božić u Župi i Svetištu učinili bogatijim i ljepšim. Sve koji su se odazvali i tako nagradili njihov trud, djeca su na kraju pozdravila pjesmom „Sretan Božić, Hrvatska!“ autora Nikše Krpetića.

STATISTIKA ŽUPE ZA 2015. GODINU

1. *Kršteni:* 219. U godini 2014. bila su 222 krštenja.
2. *Vjenčani:* 119. U godini 2014. bilo je 108 vjenčanja.
3. *Sprovodi:* 188. U godini 2014. bila su 153 crkvena sprovoda.
4. *Krizmani:* 313. U godini 2014. bilo je 340 krizmanika.
5. *Prva pričest i ispovijed:* 262. U 2014. godini bilo je 273 prvopričesnika

* * *

2016.
SIJEČANJ

2.
Vandalizam na svetome mjestu

Stoljećima je na različite načine brojnim neprijateljima odolijevala utvrda Stari Grad iznad današnjega Sinja. Prije tri stotine godina hrabri su branitelji obranili Grad od turske najezde. Bili su uvjereni da im je pobjedu darovala Bogorodica Marija koju su molili pred njezinom slikom Majke od milosti. Od te slavne pobjede vjerni narod tu Sliku časti pod divnim nazivom „Čudotvorna Gospa Sinjska“.

Cetinski puk i brojni štovatelji širom domovine i svijeta je to sveto mjesto poštuju, čuvaju, uređuju, obnavljaju, na to sveto mjesto hodočaste i Bogu se i Gospi mole.

Međutim, na drugi dan nove godine (2. siječnja) novi suvremeni neprijatelji napali su to sveto i povijesno mjesto, na kojemu se izvode veliki radovi: uređuje se nova suvremena staza, postavljena je nova rasvjeta, također postavljen Križni put, tj. 14 postaja s oko 40 bronćanih figura, koje su izradila 14 poznatih hrvatskih umjetnika. To je sveto mjesto na kojemu mole pobožni hodočasnici i domaći vjernici. Osim toga, to je mjesto hrvatske

kulture i umjetnosti. To je zapravo „umjetnička galerija na otvorenom“ s toliko umjetničkih djela. To je vjerski i kulturni ponos i ukras Sinja i Cetinske krajine.

Brojni Sinjani i štovatelji Gospe Sinjske iz domovine i inozemstva već godinama zajednički grade taj novi sakralni i umjetnički objekt (vidi posebni članak str. 9 - 13).

I mjesto da svi budemo radosni i ponosni što je to djelo, evo, priveden kraju, netko je učinio *zločin,* tj. barbarski i vandalski uništava plemenito i lijepo djelo koje ozbiljni ljudi stvaraju i grade.

Porazbijano je desetak novih rasvjetnih tijela koja su postavljena uz postaje Križnog puta, oštećena su dva velika kandelabra, odnosno rasvjeta na njima uz 14. postaju Križnog puta. I kao je to „malo“, na dva mjesta razbacane su betonske ploče, koje su donesene da bi se moglo urediti pješačku stazu uz postaje.

Mislili smo da su pošla vremena kada je „napredna omladina“ (tako su sebe nazivali) više puta demolirala Crkvu na Gradu, pa je zato uvedena redovita sv. Misa svakoga 15. dana u mjesecu.

Gospođa Kristina Križanac, sinjska gradonačelnica, osudila je taj vandalski čin i izjavila: „Podnijeli smo prijavu protiv nepoznatih počinitelja. Ukupna šteta iznosi oko deset tisuća kuna. Međutim, nije sve u financijskom iznosu, jer se ovdje radi o vandalizmu drugačijeg karaktera. Pristupit ćemo žurnom saniranju nastale štete, jer sve se to događa u godini kada se obilježava 300 godina od krunjena Gospine Slike.

Žalosno je na što su sve pojedinci spremni, da bi uništili nešto što je sveto ovom narodu i gradu.“

5.
SLUŽBENA FACEBOOK STRANICA SVETIŠTA

Otvorena je službena Facebook stranica Svetišta i Župe „Gospa Sinjska". Svi zainteresirani mogu otvoriti (lajkati, odnosno klikniti na fotografiju).

To je još jedan način da vjernici mogu lakše i brže doznati sve iz života našega Svetišta i Župe kao i iz većih hrvatskih Gospinih svetišta.

Upozoravamo da već postoje neke face-stranice koje nose naziv Svetišta odnosno Zaštitnice Sinja i Cetinske krajine. To nisu službene stranice i nikako ne predstavljaju siguran izvor informacija o događanjima u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske.

NB. Objave na toj stranici mogu pratiti i osobe koje nemaju Facebook profil.

6.
Svetkovina Bogojavljenja

Svetkovina *Bogojavljena,* koju neki nazivaju *Sveta tri kralja* ili *Vodokršće,* proslavljena je župskom sv. Misom u 10 sati u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske. Misno slavlje predvodio je fra Šimun Markulin, student moralne teologije na postdiplomskom studiju u Rimu.

Koncelebrirali su: gvardijan fra Petar Klapež, župnik fra Ante Bilokapić i đakon fra Dujo Jukić. Prije sv. Mise Župnik je obavio blagoslov vode. Pjevao je Mješoviti zbor Župe i Svetišta pod vodstvom fra Jure Župića i s. Jelene Mijić.

16.
Susret ministranata

U Svetištu Gospe Sinjske okupili su se ministranti iz Župe Gospe Sinjske. Povod okupljanja bila je „ministrantska tombola“ koja se svake godine igra poslije božićnih praznika.

Na susretu je bilo oko sto ministranata iz: Sinja, Brnaza, Čitluka, Glavica, Jasenskog, Karakašice i Lučana. S ministrantima su bili i njihovi voditelji: župnik fra Ante Bilokapić s pomoćnicima: fra Franom Pupićem, fra Pavlom Vučkovićem, fra Eugenom Poljakom, fra Kristijanom Šilićem, fra Lukom Norcem Kevom i fra Antoniom Mravkom. To je zapravo nagrada ministrantima za njihov trud i marljivost, a ujedno i poticaj da nastave s još više žara i ljubavi

posluživati uz oltar Gospodnji na nedjeljnim i blagdanskim slavljima i dalje marno dolaziti na ministrantske susrete.

22.
NADNEVCI SLAVLJA KRIZME I PRIČESTI

Nadbiskupski ordinarijat u Splitu objavio je nadnevke slavlja svete krizme po župama u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. U Župi Gospe Sinjske slavlje sakramenta svete krizme bit će u subotu 30. travnja i u nedjelju 1. svibnja 2016. godine u 10 sati.

Djelitelji krizme u našoj Župi bit će don Ante Ančić, pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije, i don Alojzije Čondić, profesor pastoralne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu.

Slavlje Prve pričesti u Sinju bit će 15. svibnja 2016. godine u 10 sati. U okolnim crkvama slavlja će biti po posebnom rasporedu.

23.
ČESTITKA VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Uime Samostana i Svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske o. Gvardijan je čestitao Novoj Vladi Republike Hrvatske:

Cijenjeni gospodine Predsjedniče!

Riječima psalmiste: *„Ovo je dan što ga učini Gospodin. Kličimo i radujmo se u njemu!“* (Ps 118) srdačno čestitam Vama i svim članovima novoizabrane Vlade uime braće franjevaca Samostana i Svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske i u svoje osobno ime.

Vjerujem da će nova Vlada, uz podršku svakoga iskrenog domoljuba, uspjeti za vrijeme Vašega mandata ostvariti svoj najavljeni program na dobrobit hrvatskog naroda i svih građana Republike Hrvatske. Drago mi je da u Vašem predstavljenom programu ima osjetljivosti za najavu boljeg života u Hrvatskoj i nadam se da će to biti prepoznatljivo u radu Vaše Vlade.

Koristim prigodu da Vama i svim članovima Vlade na tom putu zaželim Božji blagoslov uz moćni zagovor naše nebeske Majke Čudotvorne Gospe Sinjske.

fra Petar Klapež,
gvardijan i upravitelj Svetišta

29.
SJEDNICA PODRUČNOG VIJEĆA OFS-A U SINJU

U Samostanu Gospe Sinjske održana je sjednica vijeća OFS-a Splitsko-dubrovačkog područja. Predsjedao dr. fra Stipe Nimac, duhovni asistent. Sudjelovali su: Marijana Jurišić, područna ministra, Mila Šuto, područna tajnica, Jasna Šabić, područna blagajnica, Zdenka Filipovi-Grčić, povjerenica za formaciju, te Mara Ljubić iz Splita i Ivanka Vukasović- Lončar iz Sinja, delegatkinje.

Poslije molitve i pozdrava prihvaćen je zapisnik dnevnog reda. Za buduće razdoblje odlučeno je da se pokrene web stranica Splitsko-dubrovačkog područja. To je povjereno dr. inf. Toniju Masteliću iz Sinja. Također je odlučeno da se na jednom mjestu čuva arhiv bratstva. Odlučeno je da će se arhiv čuvati u Samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu. Seminar za formaciju će se održati u Zagrebu od 5. do 7. ožujka 2016. Odlučeno je da će Splitsko-dubrovačko bratstvo predstavljati: Marijana Jurišić, Mila Šuto i Zdenka Filipović-Grčić.

Uočeno je da Područno bratstvo nema potpunih podataka o pojedinim mjesnim bratstvima. Stoga je odlučeno da se ministri Marijani Jurišić pošalju podatci: o broju članova, članovima Vijeća, kalendar susreta, broju trajno zavjetovanih članova pojedinih bratstava. najavljeno je da će se na razini Nacionalnog bratstva održati Nacionalno hodočašće u Zagreb 16. travnja 2016. godine. Povod hodočašća je „Godina milosrđa“ i izloženje ostataka tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u zagrebačkoj katedrali.

Jasna Šabić, područna blagajnica, podnijela je ekonomski izvještaj za 2015. godinu, koji je prihvaćen.

Pred izbore u mjesnim bratstvima odlučeno je da ministra pohodi bratstva, ako bude spriječena, poći će zamjenica. Susret je završio u duhu milosrđa i franjevačke jednostavnosti

29.
FRAMA IZ METKOVIĆA U SINJU

U Dvorani Gospe Sinjske amateri Franjevačke mladeži Župe sv. Ilije iz Metkovića odigrali su predstavu „Pravo na život" autora Gorana Matića, koji je ujedno redatelj i scenograf. Tema predstave je neželjena trudnoća u „uglednoj" obitelji. Pomno razrađenim karakterima predstava je otkrila i dala uvid u današnje društva poremećenih vrijednosti. Temeljna poruka predstave je *spasiti nerođeno dijete.*

Glumili su članovi FRAME: Karla Bebić, Mirela Popović, Ivan Bebić, Ivan Vidović, Bernarda Brnas, Ana Veraja, Roko Mijoč, Filip Rodin, Nikola Putica, Božo Jovanović Bartulović i Ana Tomić. Na kraju predstave fra Petar Gulić, župnik iz Metkovića, zahvalio je fratrima Samostana Gospe Sinjske što su omogućili izvedbu predstave u Sinju, framašima, njihovu voditelju Lukici Vojkoviću i sinjskoj publici koja je svojim dolaskom podržala mlade glumce.

VELJAČA

4.
Zahvala Vlade

Vlada Republike Hrvatske pismeno zahvalila o. Gvardijanu na upućenim čestitkama i dobrim željama.

5.
Ravnatelji škola iz Federacije BiH

Svetište Gospe Sinjske posjetilo je 70-ak ravnatelja osnovnih i srednjih škola iz četiri županije Federacije Bosne i Hercegovine koje je vodio gosp. Boško Ramljak. Nazočne ravnatelje u Svetištu je pozdravio i upoznao s poviješću i sadašnjošću Svetišta fra Antonio Mravak, župni vikar.

5.-7.
Zaručnički tečaj

U Župi Gospe Sinjske održan je zaručnički tečaj za 62 para koji žele sklopiti sakrament ženidbe. Svake večeri u 18 sati, u Dvorani Gospe Sinjske, zaručnicima su predavači govorili o ljepoti braka kao zajednici muškarca i žene s biblijsko- teološkoga, medicinskog, psihološko-pedagoškog i duhovnog aspekta. Poslije predavanja predavači su odgovarali na pitanja sudionika tečaja.

8.
Blagdan bl. Alojzija Stepinca

(vidi str. 14)

Stomatolozi proslavili svetu Apoloniju

Članovi Hrvatske stomatološke komore iz Splitsko-dalmatinske županije u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske proslavili su svoju nebesku zaštitnicu sv. Apoloniju. Susret je započeo sv. Misom koju je predvodio don Ante Mateljan, duhovnik Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva, podružnice Split, a koncelebrirao je i gvardijana fra Petra Klapeža. Poslije sv. Mise stomatolozima su govorili dr. Tanja

Kodžoman i dr. Stipe Filipović Grčić. U slavlju je sudjelovao i dr. Neven Vidović, predsjednik splitske podružnice Hrvatske stomatološke komore. Bogoslužje je uzveličao Zbor mladih pod vodstvom fra Jure Župića i s. Jelene Mijić.

9.
Film „Moja je savjest čista"

Poslije večernje sv. Mise u dvorani Posljednje večere, članovi Franjevačke mladeži organizirali su projekciju dokumentarnog filma *„Moja je savjest čista"* redatelja Marja Raguža. Naslov je filma rečenica koju je nadbiskup Alojzije Stepinac izgovorio na montiranom suđenju u Zagrebu, kada su ga komunističke vlasti osudile na 16 godina robije.

10.
Dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika

Blagdan Gospe Lurdske i Dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika okupljenih u Hrvatskom katoličkom društvu medicinskih sestara i tehničara iz Sinja proslavljen je u Svetištu Gospe Sinjske. proslavljen je Za zdravstvene djelatnike Mira Talaja, mr. sestrinstva održala je predavanje na temu „Sestrinska dokumentacija, dobrobit za sestrinstvo i bolesnika." Misno slavlje predvodio je župni vikar fra Antonio Mravak uz koncelebraciju župnika fra Ante Bilokapića.

U propovijedi fra Antonio je naglasio važnost vjere i povjerenja u Boga. To je potkrijepio primjerima iz evanđeoskih ulomaka: „Isus nam preko evanđelja govori da zdravlje jest vrijednost, ali najveća vrijednost ljudskog života je zajedništvo s Bogom koje se može ostvariti u svim, dobrim i lošim okolnostima ljudskog života. Stoga Isus u svojim ozdravljenjima ne rješava samo trenutne zdravstvene probleme, nego uvijek s njima želi ostvariti ljudski susret u kojem će se osjetit prisutnost i povjerenje u Boga," zaključio je fra Antonio

11.
Ljubav i stvaranje u filozofskoj misli

U dvorani Posljednje večere dr. Maja Poljak (Sveučilište u Zadru) održala je predavanje „Ljubav i stvaranje" prema djelu „Vjera, nada i ljubav" Josefa Piepera, njemačkoga filozofa Osnovno pitanje: kada se kaže da nekoga ili nešto volimo, što pod time mislimo? Pieper odgovara da zapravo želimo reći *dobro je da postojiš.*

Ljubav shvaćena na taj način označava uočavanje, uvažavanje i vrjednovanje našega postojanja, našeg života kao nečega dobrog, vrijednog i pozitivnog. Kada nas netko voli mi se osjećamo kao da je naše postojanje u svijetu opravdano i da ima smisla. Osoba koja prva potvrđuje vrijednost našeg postojanja u svijetu je sam Bog koji nas je stvorio jer je naše postojanje vidio kao dobro. Stoga je Božje stvaranje ujedno i prvi čin ljubavi s kojim se svaka osoba susreće i preko kojeg dobiva prvu potvrdu da je dobro što postoji.

13.
Korizmene radionice „Milosrđe na djelu"

Svake subote u korizmi od 15 do 18 sati u samostanskoj glazbenici u Sinju organiziraju se radionice pod motom „Milosrđe na djelu". U radionicama sudjeluju članovi Dječjeg zbora, Zbora mladih i Franjevačke mladeži Župe Gospe Sinjske.

Cilj susreta je u Godini milosrđa djeci i mladima približiti duhovna i tjelesna djela milosrđa te probuditi osjećaj da svojim radom i sudjelovanjem

mogu pomoći ugroženima. U radionicama se izrađuju suveniri s korizmenim i uskrsnim motivima: križevi, trnove krune, svijeće... Prihodi od prodaje suvenira idu Župnom Caritasa, koji će ih darovati potrebnima. Susrete vodi s. Jelena Mijić, gđa Ankica Poljak i fra Antonio Mravak.

14.
Gospa Lurdska u Brnazama

Vjernici Brnaza, dijelu Župe Gospe Sinjske, u proslavili su Gospu Lurdsku, svoju suzaštitnicu. Za slavlje su se pripremali trodnevicom koju su predvodili fra Ante Bilokapić, župnik, fra Luka Norac Kevo, župni vikar, i fra Dujo Jukić, đakon.

U nedjelju je sv. Misu predvodio je fra Antonio Mravak, s fra Lukom. Slavlje je počelo procesijom s Gospinim kipom, a pjevao je Mješoviti zbor Sv. Nikole Tavelića iz Brnaza pod vodstvom Pere Mihaljevića. Fra Antonio je održao prigodnu propovijed uz ostalo rekao: „U Mariji vidimo da je milosrđe više od oproštenja grijeha. Ono je Božja snaga koja nas štiti i pomaže u životnim borbama. Marija je prva koja je iskusila puninu milosrđa, jer je sav njezin život bio ispunjen prisutnošću utjelovljenog milosrđa i jer je u svome srcu čuvala Božje milosrđe.

20.
Vjernici Župe Pojišan iz Splita

Župljani Župe Gospe od Pojišana iz Splita hodočastili su Gospi Sinjskoj u Godini milosrđa i 300. obljetnici krunjenja Slike Gospe Sinjske. Budući da je u „Godini milosrđa“ Gospino Svetište određeno posebnim mjestom milosrđa u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, u kojemu se može dobiti potpuni oprost od vremenitih kazni, za hodočasnike je organiziran sakrament svete ispovijedi. Misu za hodočasnike predvodio je fra Miljenko Vrabec, župnik s Pojišana, s fra Antonijom Mravkom, župnim vikarom.

Predstavnici „žudija“

Istoga dana i predstavnici „žudija“ ili čuvara Kristova groba iz Dalmacije posjetili su Svetište Gospe Sinjske. S predstavnicima „žudija“ bili su fotograf Šime Strikoman, osnivač „Festivala žudija“ i Frane Lučić, dugogodišnji čuvar Kristova groba iz Tisnoga. U Svetištu predstavnike žudija je primio fra Petar Klapež, gvardijan, koji ih je upoznao sa životom i djelovanjem Svetišta Gospe Sinjske. Žudije su upoznale o. Gvardijana s tradicijom čuvanja Kristova groba u Velikom tjednu i Festivalom žudija koji će se ove godine održati na Uskrsni ponedjeljak (28. ožujka) u Župi sv. Frane Imotskom.

27.
Igrači Hajduka II.

Igrači Hajduka II. posjetili su Svetište Gospe Sinjske. Posjet Svetištu organiziralo je Društvo prijatelja Hajduka iz Sinja. U Svetištu igrače i trenere pozdravio je i primio fra Antonio Mrava, župni vikar.

Hrvatski branitelji iz Delnica

Svetište je istoga dana posjetila i Udruga hrvatskih branitelja iz Delnica u pratnji pripadnika 126. sinjske domobranske pukovnije.

26.-28.
Susret ministranata u Sjemeništu

Već je stvorena tradicija da Franjevačko sjemenište u Sinju posjećuju ministranti sedmih i osmih razreda. To je prilika da vide kako izgleda život u Sjemeništu, upoznaju se sa svakodnevnicom sjemeništaraca te da takav susret onima koji razmišljaju o svećeničkom i redovničkom pozivu pomogne da ozbiljno razmile o svomu životnom pozivu. U dogovoru sa župnicima posjetili su Sjemenište (od 26. do 28. II. 2016.) ministranti iz: Baške Vode, Hrvaca, Knina, Metkovića, Otoka, Sinja, Šibenika i Vrgorca. Dnevni red i program za njih dvadeset osmoricu osmislili su fra Antonio Mravak i fra Ivan Udovičić, ravnatelj Sjemeništa.

Susret je započeo upoznavanjem. Kad su se pomalo opustili, ministranti su domaćine obasuli raznim pitanjima na koja su im sjemeništarci rado odgovarali. Neki su poželjeli da se sljedeće školske godine pridruže sjemeništarcima.

Večer su proveli gledajući film o bl. Alojziju Stepincu, o komu se ovih dana puno govori i piše. Poslije večere, zajedničkom molitvom Križnog puta na Starom Gradu svi su se uključili u dugu povorku sinjske mladeži.

Subotu su započeli sv. Misom u sjemenišnoj kapeli koju su slavili fra Ivan i fra Antonio. Jutro su proveli zajednički pjevajući korizmene pjesame, da bi se pripremili za nedjeljnu sv. Misu. Iako je vrijeme bilo loše, prošetali su do hipodroma, susreli se s alkarima, pogledali konje, a neki su i kratko jahali. Zaigrali su mali nogometni turnir na igralištu pored Franjnevačke klasične gimnazije. Podijelivši se u skupine, zabavljali su se dok je vrijeme to dopuštalo. Navečer su svi zajedno molili krunicu, a poslije večere gledali film učinivši sve da bude kao u kinu.

Posljednji dan poslije doručka i kratkog pjevanja svi su zajedno slavili sv. Misu, koju je predvodio fra Petar Klapež, gvardijan, a ministrirali su i sinjski ministranti. Ministranti i sjemeništarci su se susreli s mnp. o. provincijalom fra Joškom Kodžomanom, koji ih je upoznao s Franjevačkom klasičnom gimnazijom, Sjemeništem i životu u njemu te ih pozvao da razmisle o svomu životnom putu i, ako ih Bog pozove u svećeničko zvanje, da se odvažno odazovu. Potom je fra Antonio ministrante proveo po Samostanu, pokazao im Crkvu i Muzej. Poslije objeda trebalo se je rastati.

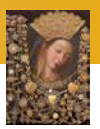
Tako su dvadeset osmorica ministranata gotovo tri dana živjela s sjemeništarcima, pa je mnogima to vrijeme zadovoljilo znatiželju i pomoglo u konačnoj odluci. S obzirom na velik odaziv na „dane otvorenih vrata sjemeništa“ uskoro će doći nove skupine ministranata.

28.
Zlatni pir Petra i Nevenke Pletikosić

Uspomena s vjenčanja sklopljenog 26. veljače 1966. godine, i svih ostalih godina zajedničkog života, prisjetili su se Petar Pletikosić i Nevenka r. Ivković, koji su proslavili zlatni pir, tj. 50. obljetnicu braka. Kao i prije 50 godina stali su pred Gospin oltar. U slavlju ih je Pratilo ih je četvero njihove djece i osam unučadi koji su uzveličali slavlje pjevanjem, sviranjem i čitanjem Božje riječi. Misno slavlje i obnove obećanja predvodio je fra Antonio Mravak, rođak slavljenika. Držeći se za ruke Petar i Nevenka izmolili su zahvalnu molitvu Bogu što ih je 50 godina vodio u ljubavi i blagoslovu u svim životnim prilikama.

Poslije slavlja u crkvi slavlje je nastavljeno u veselom raspoloženju obiteljskog doma.

OŽUJAK

1.
Dovršnje Križnoga puta

Dugogodišnji projekt postavljanja Križnoga puta na Gospinu Gradu priveden je kraju. Iz Ljevaonice umjetnina Ujević iz Zagreba stigle su i posljednje dvije postaja.

Autor 11. postaje *„Isusa pribijaju na križ"* je akademski kipar Vene Jerković. Model postaje autor je darovao Svetištu i Župi Gospe Sinjske bez honorara. Novčana sredstva za lijevanje darovala je Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja (Split).

Autor 12. postaje *„Isus umire na križu"* je akademski kipar Ivan Klapež. Izradu postaje financirala je Županija splitsko-dalmatinska.

(vidi str. 9 -13)

4.
Pripadnici Hrvatske vojske iz Knina i Vinkovaca

Pripadnici Hrvatske vojske bili su u radnom posjeta Sinju, pa su posjetili i Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske. Svetište su posjetili pripadnici Gardijske motorizirane brigade sa sjedištem u Kninu pod vodstvom brigadnoga generala Borisa Šerića i pripadnici Gardijsko-oklopno-mehanizirane jedinice sa sjedištem u Vinkovcima pod vodstvom brigadira Denisa Tretinjaka.

Uz predstavnike gardijskih brigada u posjetu su sudjelovali i članovi zapovjedništva, zapovjednici postrojbi i prvi dočasnici. Posjet Svetištu organizirao je vojni kapelan u Kninu fra Božo Ančić mlađi.

U Svetištu Gospe Sinjske pripadnike Hrvatske vojske primio je fra Petar Klapež, gvardijan, koji je sve pripadnike upoznao s bogatom i slavnom poviješću i sadašnjim djelovanjem fratara, čuvara Svetišta.

Poslije Gospina Svetišta, pripadnici vojske posjetili su Arheološki muzej Samostana, kroz koji ih je vodio fra Gabrijela Jurišića.

4.-6.
Drugi susret ministranata u Sjemeništu

Franjevačko sjemenište u Sinju drugi je put otvorilo vrata ministrantima sedmih i osmih razreda. S obzirom na velik odaziv, nije bilo moguće ministrante primiti odjednom, pa su podijeljeni u dvije skupine. Svi su imali priliku da vide kako izgleda život u Sjemeništu i da taj susret onima koji razmišljaju o svećeničkom i redovničkom pozivu pomogne u donošenju te važne životne odluke.

Okupili su se ministranti iz: Drniša. Hrvaca, Otoka, Sinja i Šibenika. Za njih šesnaestoricu su fra Antonio Mravak i fra Ivan Udovičić priredili program kakav je bio i za prvu skupinu (26.-28. II. t. g.).

Jutarnju sv. Misu predvodio fra Jurica Hrgović, profesor grčkoga i latinskog jezika na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji.

Poslije tri dana provedena sa sjemeništarcima u Sinju, ministranti, puni lijepih dojmova, veselo su se vratili svojim kućama.

11.-12.
„Događanja 24 sata za Gospodina"

U Svetištu i Župi Gospe Sinjske započelo je „Događanje 24 sata za Gospodina“ u petak u 17 sati i završava u subotu u 18 sati. Kroz navedeno vrijeme vjernici su imali prigodu za svetu ispovijed i klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. U projekt su uključene zajednice koje djeluju u Župi i Svetištu Gospe Sinjske. Inicijativu je pokrenulo Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije, da bi se ponavljalo svake godine u korizmeno vrijeme.

ŽUPA I SVETIŠTE
ČUDOTVORNE GOSPE SINJSKE

24 sata za Gospodina - 11./12. ožujka 2016.
“BOG BOGAT MILOSRĐEM” - CRKVA GOSPE SINJSKE

11. ožujka

- **17.00** - početak “Događanja 24 sata za Gospodina”
- **17.00 - 24.00** - mogućnost za sakrament ispovijedi
- **17.15** - pobožnost Križnog puta
- **18.00** - Sveta misa
- **20.00** - Križni put za mlade u crkvi Gospe Sinjske.
- **21.30 - 24. 00** - Molitva pred Presvetim Sakramentom. Animira Zajednica mladih.

12. ožujka

- **6.00- 18.00** - mogućnost za sakrament ispovijedi
- **6. 30** - Jutarnja molitva iz Časoslova
- **7.00, 7.30, 8.00, 8.30** - svete mise u crkvi
- **9.00** - krunica na Gospinom oltaru
- **9.30 - 16. 00** - molitva cijeli dan uz izloženi Presveti Sakramenat
- **15.00** - krunica Božanskog milosrđa
- **16.00** - susret molitvenih zajednica iz Župe u molitvi pred Presvetim
- **17.15** - pokorničko bogoslužje i mogućnost za sakrament ispovijedi
- **18.00** - Sveta misa i zatvaranje - “Događanja 24 sata za Gospodina”

ZLATNA GOSPINA KRUNICA (II.)

U ovoj Svetoj godini milosrđa i 300. obljetnici krunjenja Gospine Slike zajednički molimo Gospinu krunicu prije svega za našu dragu domovinu Hrvatsku.

I danas nas Gospa poziva da se ne umorimo u molitvi njezine krunice , jer ako se i danas ne nađemo na zajedničkoj molitvi, ako se danas ne budemo ljubili, poštivali, praštali jedni drugima, mogli bismo olako izgubiti sve što smo molitvom i žrtvom hrvatskih branitelja dobili. U ovim kriznim vremenima za našu Domovinu opet se traže ljubav i molitva, opet treba uzeti Gospinu krunicu u ruke i moliti po Gospinu zagovor Boga za pomoć koji nam i danas ostaje jedini oslonac da bismo dobili i drugu bitku, bitku za blagostanje svakoga čovjeka koji živi u našoj Domovini.

Pozivamo sve štovatelje Čudotvorne Gospe Sinjske, da se uključe na zajedničku molitvu Gospine krunice, koju svaki dan u 18.30 sati molimo u našoj Crkvi kao zahvalu za sve primljene milosti u prigodi velikoga jubilea „300. obljetnice krunjenja Slike Čudotvorne Gospe Sinjske 1716. – 2016.“

U ovom velikom jubileu, kao što smo i najavili, u našoj Crkvi bit će postavljena „Zlatna krunica“ dar Čudotvornoj Gospi Sinjskoj čuvara njezina Svetiš i njezinih vjernih štovatelja.

Za izradu zlatne Gospine krunice Samostan je upotrijebio zavjetne darove - zlato koje su Gospini Štovatelji poklonili za svoj zavjet Gospi.

Idejno riješenje krunice izradio je akad. kipar Kuzma Kovačaić. Postavljanje i blagoslov krunice u našoj Crkvi bit će 22. rujna 2016. na 300. godišnjicu krunjenja Gospine Slike. Upravo toga dana splitski nadbiskup Stjepan Cupili svečano je zlatnom krunom okrunio Gospinu Sliku. U to vrijeme zlato za Gospinu Krunu, koja je u Veneciji izrađena, su poklonili branitelji u znak zahvalnosti što ih je u obrani Sinja Gospa sačuvala na životu.

Isto tako naš zajednički dar Zlatna krunica bit će kruna tog velikog jubileja koja će nas u našoj Crkvi uvijek iznova podsjećati da molitva Gospine krunice, koja će na taj način ostati trajni znak budućim naraštajima Gospinih štovatelja.

NOVI DAROVATELJI ZLATA I NOVČANIH PRILOGA

102. Slavko Koprčina
103. Jasna Šabić
104. Karma Ramljak
105. Ilija Vidović
106. Marija Barun
107. Ruža Čović
108. NNObit. Zlato
109. Franjo Ivković
110. Anđa Mravak
111. N.N. 50 E
112. Bernardica Manović / Milardović
113. Ob. Antice Križanac
114. Nada i Ivi Bedalov
115. Marija Mikulandra
116. Ana Tomašević
117. N.N. Prsten, NN. Prsten
118. Uredništvo lista Rafe Lalonića
119. Ana Putnik
120. Matilda Ostojić
121. Ljubica Ačkar
122. Sonja Vujanović
123. Nada i Milan Grbovac
124. Ivan i Mirjana
125. Ljubica Ačkar
126. Mira Marić,
127. Marijan- Živko Madunić
128. Vera Bubalo
129. Latinčić Pere
130. Filomena Vučković
131. Mladenka Vučković
132. Silvija Vućković
133. Tihana i Stanko Biliž
134. Ana Labor

Svim darovateljima koji su nam pomogli svojim zlatnim nakitom ili novčanim prilogom u tom velikom 300. jubileuju u izradi Zlatne Gospine krunice velika hvala. Za sve dobročinitelje našega Svetišta svake subote u 8, 30 sati na Gospinu oltaru molimo Gospinu krunicu i slavimo Svetu Misu.

Fra Petar Klapež, gvardijan

POŠLI SU U NEBESKU DOMOVINU

† FRA PETAR BEZINA

(Prugovo, 14. IV. 1917. – Split, 1. II. 2016.)

Fra Petra Bezina preminuo je u Splitu 1. veljače 2016. u 99. godini života, 81. redovništva i 74. svećeništva. Sprovodne obrede 4. veljače na groblju Lovrinac u Splitu predvodio je gvardijan fra Jakov Begonja. Na oproštaju je bilo preko 90 franjevaca i svećenika, brojna rodbina, vjernici, časne sestre, župljani iz Prugova. Poslije sprovoda u crkvi Gospe od Zdravlja mons. Marin Barišić, nadbiskup, služio je svetu misu zadušnicu. U koncelebraciji su bili mons. Ante Ivas, biskup šibenski, provincijal fra Joško Kodžoman, i drugi svećenici. Pjevanje je predvodio mo fra Stipica Grgat.

Koračajući kroz vrijeme i susrećući se tako često sa smrću svojih bližnjih, razmišljajući o njoj, postajemo naviknuti na ljudsku i zemaljsku privremenost. Samo od sebe nam se nameće pitanja smisla ljudskog nastojanja, truda i muke i, kao vjernicima, otvara nam se perspektiva nužnosti vječnoga života. Bog nam je u svome Sinu Isusu Kristu pokazao jedinstven primjer predanja, ljubavi i milosrđa, kojemu zahvaljujući, razumijemo temeljnu poruku života, koji se rađa iz ljubavi i za ljubav. Po onome što nam je Bog objavio, shvaćamo, da je naš ljudski rastanak privremen, da se sa smrću sve ne završava, da je ona početak nove dionice puta, da za čovjeka, osim ovozemaljske, postoji i druga nadzemaljska stvarnost.

Fra Petar Bezina rođen je 14. travnja 1917. u župi Prugovo od oca Ante i majke Ane r. Čipčić. Osnovnu je školu završio u rodnom Prugovu (1924.-1929.), Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju (1929.- 1935.), filozofsko-teološki studij u Sinju i Makarskoj (1936.-1942.). U novicijat je stupio 31. kolovoza 1935. na Visovcu gdje je položio prve jednostavne zavjete 1. rujna 1936. Godine, a Svečane zavjete položio je 3. prosinca 1939. u Makarskoj. Za đakona je zaređen 30. svibnja 1942. u Makarskoj, a red prezbiterata primio je 12. srpnja 1942. u Splitu. Mladu misu proslavio je u župi Gospe od Zdravlja u Splitu 19. srpnja.

Za života je fra Petar vršio brojne pastoralne i redovničke službe. Od 1943. do 1946. fra Petar djeluje u samostanu Gospe od Zdravlja i pastoralno u samostanskom okružju. Godine 1946., fra Petar je imenovan župnikom svoje rodne župe Prugovo, koju je posluživao iz samostana u Splitu. Ujedno je devet godina posluživao i župu Konjsko. Studirao je crkvenu povijest u Ljubljani i obranio doktorsku disertaciju 1961. godine. Godine 1961. postaje župnikom Primorskog Doca i Unešića. Od 1970. do 1988., fra Petar, uz šibenske Meterize, poslužuje i župe, Crnica, Bilice i Šubićevac. Nakon pastoralnog. razdoblja, fra Petar boravi od 1988. u Splitu u samostanu Gospe od zdravlja, gdje do smrti djeluje kao ispovjednik i kao urednik glasila „Fra Rafo Kalinić – žrtva svoga svećeništva“, koje izlazi s ciljem prikupljanja građe o njegovu životu i stradanju, s ciljem upoznavanja javnosti o krepostima fra Rafina života i mučeništva. Fra Petar se svojim dugogodišnjim pastoralnim radom i drugim životnim postignućima, prije svega iznimno bogatom spisateljskom, znanstvenom i istraživačkom djelatnošću, svrstao među značajne osobe koje su znatno doprinijele rasvjetljenju stradanja katoličkih svećenika u Hrvatskoj. Od brojnih njegovih knjiga posebno treba istaknuti „Franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja žrtve rata 1942. – 1948.“ (1995.) i „Župljani župa povjerenih Franjevačkoj Provinciji Presvetoga Otkupitelja žrtve rata 1941. – 1945. i 1991. – 1995.“ (2003.) u kojima je obradio brojne nevine žrtve: redovnike, redovnice, svećenike i vjernike iz južne Hrvatske koje su komunističke vlasti bez suda i mogućnosti obrane okrutno mučile i ubile. Popisano je oko 17 000 Hrvata u Drugom svjetskom ratu i godinama poslije rata. Za svoj znanstveni rad dobio je više priznanja i nagrada.

Svojim životnim radom, fra Petar je dao i poticaj svima ostalima, da ne žale truda i muke, da bi se odužili prema svima onima koji su nas napustili,

a posebno prema provincijskim mučenicima. Veliki ljudski entuzijazam i traganje za povijesnom istinom rezultirali su brojnim znanstvenim djelima i člancima koja ne će nitko moći zaobići. Upravo u susretu sa smrću dragih pokojnika najbolje uviđamo koliko smo važni jedni drugima i koje bogatstvo svaki pojedinac znači za svijet i za Crkvu Božju u njemu. Fra Petru neka dobri i milosrdni Bog Otac Nebeski udijeli vječni počinak i mir duše, za kojim je čitavi život čeznuo.

† FRA MILE ČIRKO

(Rašeljke, 15. VII. 1940. – Split, 8. II. 2016.)

Fra Mile Čirko preminuo je u Splitu u ponedjeljak, 8. veljače 2016., u 76. godini života, 58. redovništva i 49. svećeništva. U crkvi Presvetog Otkupitelja u Splitu 11. veljače, provincijal fra Joško Kodžoman služio je svetu misu zadušnicu. U koncelebraciji su bili don Miroslav Vidović generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije, fra Jakov Mamić generalni vikar Vojne biskupije i brojni svećenici.

Sprovodne obrede predvodio je fra Petar Milanović Trapo gvardijan. Na oproštaju je bilo preko 100 franjevaca i svećenika, rodbina, vjernici, časne sestre. Pjevanje su predvodili Zbor franjevačkih bogoslova i Franjevački muški zbor iz Makarske.

Fra Mile je čitavi svoj svećenički i redovnički život posvetio zahtjevnoj i odgovornoj službi očuvanja i unapređenja liturgijskog pjevanja i obogaćenju glazbene kulture u svojoj Provinciji. Generacije fratara mogu posvjedočiti, koliko je fra Mile bio predan svome poslu, koliko je živio liturgijsku glazbu, nastojeći svima usaditi pravi osjećaj i ljubav prema toj vrsti glazbe, ukazati na njezinu važnost i otkriti svima smisao i svrhu crkvenog pjevanja.

Fra Mile Čirko rođen je 15. srpnja 1940. u župi Rašeljke u općini Livno od oca Stjepana i majke Mare r. Čirko. Na krštenju je dobio ime Karlo. Nakon završene osnovne škole, koju je pohađao u Kazagincu, Rašeljkama, Tomislavgradu i Aržanu (1947. - 1956.), fra Mile je upisao Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju i u Zagrebu (1956. - 1961.). Stupio je u novicijat na Visovcu, točnije 7. srpnja 1958. Filozofsko-teološki studij fra Mile je pohađao u Makarskoj (1963.-1968.). Svečane zavjete položio je 8. prosinca 1964. u Makarskoj, gdje je zaređen i za đakona 27. ožujka 1967. Red prezbiterata fra Mile je primio 29. lipnja 1967. u Splitu. Mladu je misu proslavio u rodnoj župi Rašeljke 9. srpnja 1967. godine.

Imenovan je župnim vikarom u župi Majke Božje Lurdske u Zagrebu, orguljašem i zborovođom u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske i učiteljem sjemeništaraca crkvenom pjevanju. Uprava Provincije ga je odredila, za studij crkvene glazbe (1970. – 1974.) na Institutu za crkvenu glazbu Albe Vidaković pri KBF-u Sveučilišta u Zagrebu. Godine 1974. imenovan profesorom crkvenog pjevanja na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj. Predavao je glazbeni odgoj na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju (1974. – 1978.) Uz redovitu profesorsku službu, između 1982. i 1985. vršio je i službu gvardijana u Makarskoj, tajnika Bogoslovije, samostanskog ljetopisca i dopisnika za Vjesnik Provincije. Od 1985. do 1987. fra Mile je bio i član Vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije za liturgiju, crkvenu umjetnost i glazbu.

U jeku ratnih zbivanja u Republici BiH (1993. - 1996.), kada je iz sigurnosnih razloga Franjevačka klasična gimnazija iz Visokoga bila premještena u Bašku Vodu, fra Mile je djelovao i kao nastavnik glazbenog odgoja na toj obrazovnoj instituciji.

Udruživanjem Franjevačke visoke bogoslovije u Makarskoj i Teologije u Splitu i osnivanjem Katoličkog bogoslovnog fakulteta, fra Mile je na tom fakultetu nastavio svoju službu profesora crkvene glazbe. Umirovljen je 1. listopada 2002. godine. Surađivao je u više publikacija, npr. Služba Božja, Sveta Cecilija, Kačić, Marija, Vjesnik provincije i u nekim župnim listovima. Godine 2003. imenovan je samostanskim vikarom i ekonomom u Makarskoj i pastoralnim suradnikom u župi Bast - Baška Voda. Godine 2008. dolazi u novi samostan u Splitu, kao voditelj i animator liturgijskog pjevanja.

Neka dobri Bog našem fra Mili udijeli vječni počinak i mir duše.

† FRA PETAR VUČEMILO

(Lučane, 15. VI. 1947. – Split, 7. III. 2016.)

Fra Petar je preminuo u KBC Firule u Splitu 7. ožujka 2016., u 69. godini života, 52. redovništva i 43. svećeništva. U četvrtak, 10. ožujka 2016. godine u crkvi Gospe Sinjske u Sinju fra Ante Udovičić vikar Provincije u 15 sati služio je za njega svetu misu zadušnicu. U koncelebraciji je bilo 90 svećenika. Rodbina, vjernici, časne sestre i prijatelji došli su se oprostiti od fra Petra. Pjevanje su predvodili franjevački bogoslovi i sjemeništarci, a na orguljama je pratio mo. fra Jure Župić. Obrede na groblju sv. Frane u Sinju prevodio je fra Petar Klapež gvardijan.

Fra Petar se rodio u Lučanima, župa Sinj, 15. lipnja 1947. od oca Stjepana i majke Pere r. Batarelo. Osnovnu školu je završio u Lučanima, Sinju i Makarskoj (1954. do 1962.), a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju (1962. - 1968.). Filozofsko-teološki studi u Makarskoj i Zagrebu (1968.-1974.).

U novicijat je stupio 14. srpnja 1964. na Visovcu i položio prve jednostavne zavjete sljedeće godine. Svečane zavjete položio je 8. prosinca 1970. u Makarskoj. Za đakona je zaređen 29. lipnja 1972. u Drnišu, a za svećenika 1. srpnja 1973. u Sinju. Mladu misu proslavio je u župi Sinj 8. srpnja 1973. godine.

U Provinciji je vršio slijedeće službe: U župi Vrlika (1973. - 1974.) župni vikar. U Sinju (1974. - 1975.) je vodio obnovu Svetišta. U Frankfurt (1975. - 1979.) vrši službu dušobrižnika i u misiji Esslingen (1979. - 1982.), u Düsseldorfu (1982. - 1986.), Ludwigsburgu (1986. - 1994.), Mainzu (1994. - 2000.) i Frankfurtu (2000. - 2006.). Bio je župnik (2006. - 2009.) u župi Turjaci, u Offenbachu (2009. - 2014.) Posljednje dane svoga života proveo je u Sinju. Posljednjih nekoliko godina njegova života nosio je križ bolesti sve do posljednjeg dana ovozemnog života. Na putu prema terapiji naglo mu je pozlilo i uz svu medicinsku pomoć srce nije izdražalo, nego je prestalo kucati.

Fra Petrov život je bio obasjan živom vjerom i predanjem Isusu Kristu. Dok zahvaljujemo Gospodinu za njegovo redovničko-svećeničko poslanje molimo da ga Gospodin primi i nagradi, a sve ljudske slabosti očisti u svojoj neizmjernoj ljubavi. On je živio nošen ljubavlju prema Kristu Gospodinu, prema Crkvi, našoj Franjevačkoj Provinciji i domovini Hrvatskoj. Zato i molimo: Pokoj vječni daruj mu Gospodine. I svjetlost vječna svjetlila njemu. Počivao u miru Božjem.

NOVE KNJIGE

- DIANA ZOVKO, *Maratonac u habitu.* Drugo prošireno izdanje, Ogranak Matice hrvatske, Široki Brijeg 2015, 372 (Životopis fra Aleksandra Ribičića).

- STJEPAN ČOVO, *Franjevci žrtve Drugoga svjetskog rata i poraća u Cetinskoj krajini,* Franjevački samostan, Sinj 2015, 259.

- FRA PETAR KNEŽEVIĆ, *Muka Gospodina našega Isuskrsta i plač Matere njegove,* Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske, Sinj 2016, 64. - Fra Petar je „Muku“ spjevao u Sinju, a u Crkvi Gospe Sinjske narod je pjevao „Muku“ i prije nego je tiskano prvo izdanje (1753.).

BOGOSLUŽJE VELIKOGA TJEDNA U SVETIŠTU GOSPE SINJSKE

Raspored ispovijedanja

- Veliki ponedjeljak, utorak i srijeda
  6,30 - 12 i 17 - 18,30 s.
- Veliki četvrtak, V. petak, V. subota
  7,30 - 12 i 16 - 18 s.
- Na Uskrs nema ispovijedanja

Ispovijed za mlade Cetinskog dekanata

- Velika srijeda (24. ožujka) 17 - 20 s.

CVJETNICA
Nedjelja Gospodinove muke, 20. ožujka

- 9,45 s. blagoslov grančica i ophod u crkvu
- 10 s. sv. misa i pjevana Muka Gospodinova
  Kvarantore
- 14 s. Cvjetnica, a od Velikog ponedjeljka do srijede Presveti Oltarski Sakrament izlaže se u 9,30 s., a pohranjuje se u 19 s.

VELIKI ČETVRTAK - Spomen Isusove Posljednje večere, 24. ožujka

- 7 s. Služba čitanja i Jutarnja
- 18 s. misa Večere Gospodnje
  pjevanje "Gospina plača"
- 22 s. "Getsemanska ura"

VELIKI PETAK Spomen Isusove muke i smrti, 25. ožujka

post i nemrs

- 7 s. Služba čitanja i Jutarnja
- 18 s. obredi Velikog petka
  procesija kroz grad s Presvetim Sakramentom
  pjevanje "Ispovidite se!"

VELIKA SUBOTA, 26. ožujka

- 7 s. Služba čitanja i Jutarnja
- 19 s. Uskrsno bdjenje
  Blagoslov uskrsnih jela poslije obreda

USKRS, 27. ožujka (*ljetno vrijeme*)

- sv. mise: 6,30; 7; 8; 9; 10; 11,30 i 19 s.
- blagoslov uskrsnih jela poslije svake sv. mise

USKRSNI PONEDJELJAK, 28. ožujka

- Svetište: sv. mise u 7, 8, 9, 10 i 19 s.

VELIKI TJEDAN U FILIJALNIM CRKVAMA

CVJETNICA

- sv. mise kao nedjeljom

VELIKI ČETVRTAK I VELIKI PETAK

- Brnaze, Čitluk - Jasensko, Glavice, Karakašica - Suhač i Lučane 17 s.

VELIKA SUBOTA

- u svim crkvama 19 s.

USKRS

- sv. mise kao nedjeljom

USKRSNI PONEDJELJAK

- sv. mise kao nedjeljom

Sretan Uskrs!

